

2016

Statistikk over norske
pengespel og lotteri

Annual statistics report from
The Norwegian Gaming
and Foundation Authority

Norske pengespel **2016** Gaming in Norway

Lotteri- og
stiftelsestilsynet

Innhold

Føreord.....	4
1. Samandrag.....	5
2. Endring i omsetning.....	13
3. Norsk Tipping AS.....	15
4. Norsk Rikstoto.....	25
5. Digitale plattformer.....	28
6. Bingo.....	30
7. Andre lotteri.....	34
8. Spel på skip mellom norsk og utanlandsk hamn.....	37
9. English summary.....	38
10. Vedlegg.....	41

102 milliardar til gode formål på 17 år

Målt i 2016-kroner har Lotteritilsynet for speleåra frå 2000 til og med 2016 rapportert om totalt 102 milliardar til formål. Dette omfattar alle årsstatistikkane som Lotteritilsynet har utarbeidd sidan vi vart etablert i byrjinga av 2001.

Det er fem kategoriar av formål som gjennom åra har motteke i overkant av 90 prosent av desse midlane. Idretten nærare 40 prosent, kulturområdet i overkant av 20 prosent, hest og hestesporten, helseorganisasjonar (t.d. Kreftforeningen) samt humanitære organisasjonar (t.d. Røde Kors) med om lag 10 prosent kvar.

I 2016 gjekk det 5,8 milliardar til formåla. Dei same kategoriane har framleis over 90 prosent av inntektene. Idretten fekk i 2016 i overkant av 50 prosent og kulturområdet om lag 15 prosent, medan hestesporten, helseorganisasjonane samt humanitære organisasjonar fekk om lag 10 prosent kvar.

I 2016 satsa nordmenn totalt 40,7 milliardar kroner på dei regulerte pengespela i Norge. Dette er litt over 2,2 milliardar meir enn året før. Gevinstutbetalingane har også auka og 30,6 milliardar kroner gjekk tilbake til spelarane i form av gevinstar.

Netto omsetning, eller det som vart tapt på lotteri- og pengespel, utgjer etter dette 10,1 milliardar og er 391 millionar kroner meir enn året før. Formålets del av nettoomsetninga i 2016 var 58 prosent.

I gjennomsnitt satsa kvar nordmann 7 775 kroner på regulerte pengespel i 2016, ein auke på 359 kroner samanlikna med året før. Når vi trekker ifrå gevinstane har kvar innbyggjar i snitt lagt igjen 1 937 kroner. Dette utgjer 0,7 prosent av husstanden si disponible inntekt. Beløpet som er lagt igjen er 58 kroner meir enn året før.

Norsk Tipping har auke i si omsetning gjennom 2016. Dette skuldast mellom anna auke i omsetning for tal-spela som t.d. Vikinglotto og for dei interaktive online-spela som t.d. kasinospel. Norsk Rikstoto har også hatt ein auke i omsetninga samanlikna med året før. For private spel og lotteri er omsetninga noko redusert for bingospel og spel på skip, medan lotteria har hatt ein liten auke i omsetninga.

Førde, desember 2017

Atle Hamar
direktør

Samandrag

I den norske spel- og lotterimarknaden vart det i 2016 omsett for 40,7 milliardar kroner. Av dette gjekk 30,6 milliardar tilbake til spelarane i form av gevinstar.

Etter at spelarane hadde fått sine gevinstar, låg det igjen 10,1 milliardar kroner til fordeling blant aktørane, operatørar, entreprenørar, lokalinnhavarar, kommisjonærar forutan humanitære og samfunnsnyttige formål.

Rapporten omfattar pengespel og lotteri med løyve frå norske styresmakter. Her er ikkje med tal for omsetning på t.d. utanlandske nettstader eller illegale spel.

Når det gjeld metode for innsamling av data og utrekning av estimat, viser vi til vedlegg bak i rapporten.

Den norske pengespelmarknaden – nøkkeltal 2016

År 2016	Millionar	
	NOK	EUR ¹
Brutto omsetning (spelt for)	40 709	4 382
Gevinst	30 566	3 290
Netto omsetning (lagt igjen/tap)	10 143	1 092

År 2016	Spelt for		Lagt igjen (etter gevinst)	
	NOK	EUR	NOK	EUR
Per innbyggjar ²	7 775	837	1 937	209
Per innbyggjar 18 år og eldre	9 912	1 067	2 470	266
Per husstand ³	17 026	1 833	4 242	457
Prosent av disponibel inntekt ⁴	2,97 %		0,74 %	

I gjennomsnitt spelte kvar nordmann (liten som stor) for 7 775 kroner i 2016.

Dette er 359 kroner meir enn i 2015 då satsa beløp per innbyggjar var på 7 416 kroner.

Om vi trekkjer frå gevinstante vil kvar innbyggjar i 2016 ha lagt igjen 1 937 kroner. Av husstanden sine disponible

inntekter utgjer dette 0,7 prosent. Beløpet som er lagt igjen etter gevinstutbetaling er 58 kroner meir enn i 2015 (kr 1 879).

At satsa beløp har auka meir enn det som er lagt igjen heng saman med at det vert spelt meir på spel med høg gevinstprosent.

1 Middelkurs 2016 frå Norges Bank 9,2899

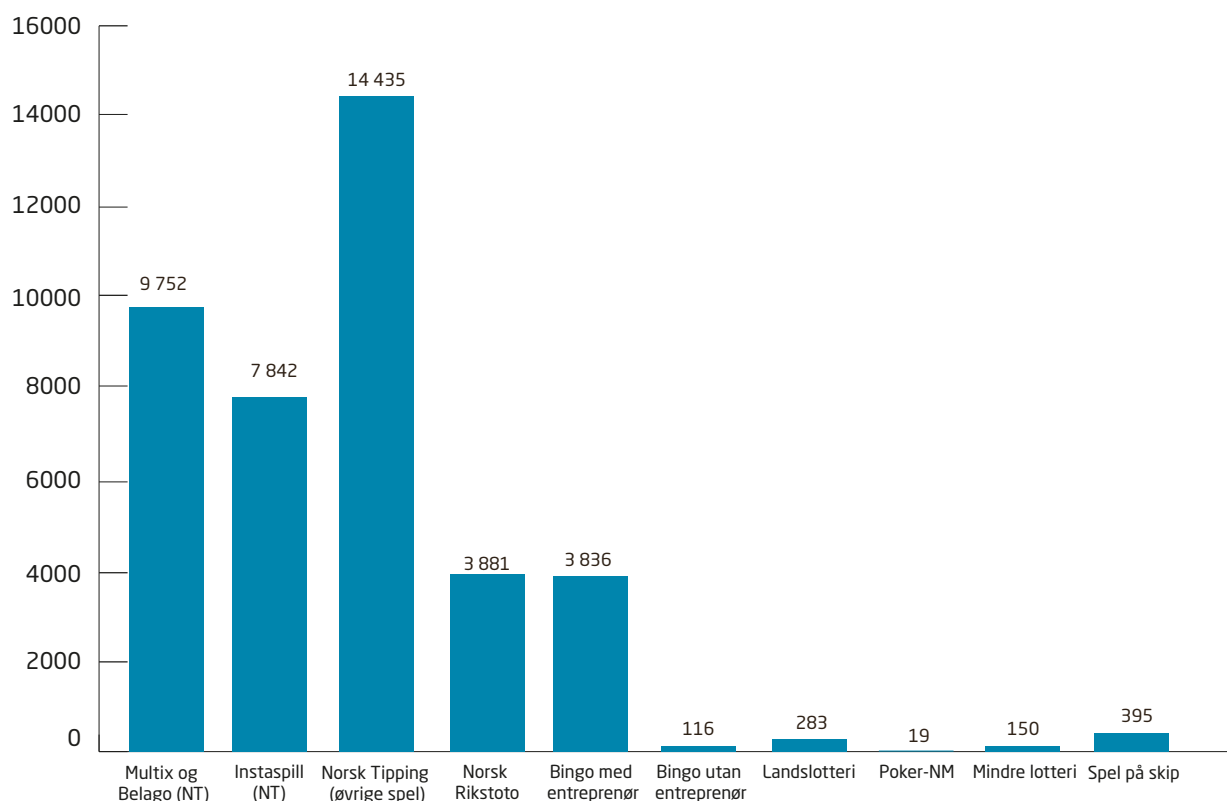
2 Gjennomsnittleg folketal frå SSB, www.ssb.no 1/1-2016 og 1/1-2017.

3 Gjennomsnittleg tal personar i husstanden er 2,19 (SSB).

4 SSB: Disponibel inntekt 2016: 1 371 883 millionar kroner.

Brutto omsetning i 2016

Den norske pengespelmarknaden – brutto omsetning 2016, totalt kroner 40 709 millioner

I 2016 spelte nordmenn for 40,7 milliardar kroner. Det vart satsa 32 milliardar på Norsk Tipping sine spel, av dette 9,8 milliardar⁵ på Multix- og Belago-spel og 7,8 milliardar på dei nettbaserte spela (kasinospel, bingo og skrapespel). På hestesport spelte nordmenn for nær 3,9 milliardar kroner gjennom Norsk Rikstoto.

Bingo og lotteri utgjer den private delen av marknaden. Bingo hadde ei omsetning på nær 4 milliardar, der entreprenørbingoen utgjorde størsteparten, 3,8 milliardar, inkludert sidespel i bingo (elektronisk⁶ og papirsidespel). Omsetninga for bingo utan entreprenør vart 116 millionar kroner.

Blant dei andre lotteria er det landslotteria⁷ som hadde størst omsetning og 283 millionar. I NM i poker utgjorde deltakaravgifta 19 millionar. For mindre lokale og regionale lotteri⁸ estimerer vi omsetninga til 150 millionar kroner.

I 2016 vart det spelt for 395 millionar på norske skip som går i rute mellom norske og utanlandske hamner.

Samla brutto omsetning var 38,5 milliardar kroner i 2015.

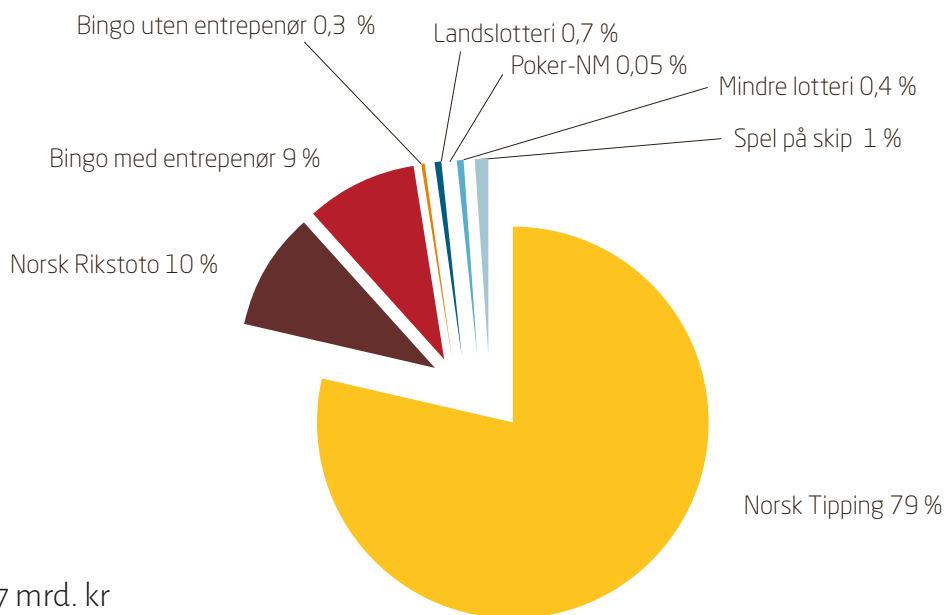
5 6 658 millionar kr på Multix og 3 094 millionar på Belago..

6 Databingo.

7 Her inngår Pantelotteriet.

8 Mindre lotteri, såkalla basasar, er ikkje medrekna.

Den norske pengespelmarknaden 2016, marknadsdelar av brutto omsetning

Totalt 40,7 mrd. kr

Målt etter brutto omsetning hadde Norsk Tipping og Norsk Rikstoto til saman 88 prosent av marknaden.

Pengepremiar og gevinstar i 2016

Tal i millionar kroner	Brutto omsetning	Gevinst	Netto omsetning	Prosent gevinst
Norsk Tipping	32 029	24 349	7 680	76 %
Norsk Rikstoto	3 881	2 637	1 244	68 %
Bingo med entreprenør	3 836	3 079	757	80 %
Bingo utan entreprenør	116	69	47	59 %
Landslotteri	283	59	225	21 %
Poker NM	19	16	3	84 %
Lokale/regionale lotteri	150	40	110	27 %
Spel på skip	395	318	77	80 %
Totalt	40 709	30 566	10 143	75 %

*) Omsetning for lokale/regionale lotteri er delvis estimert (sjå vedlegg).

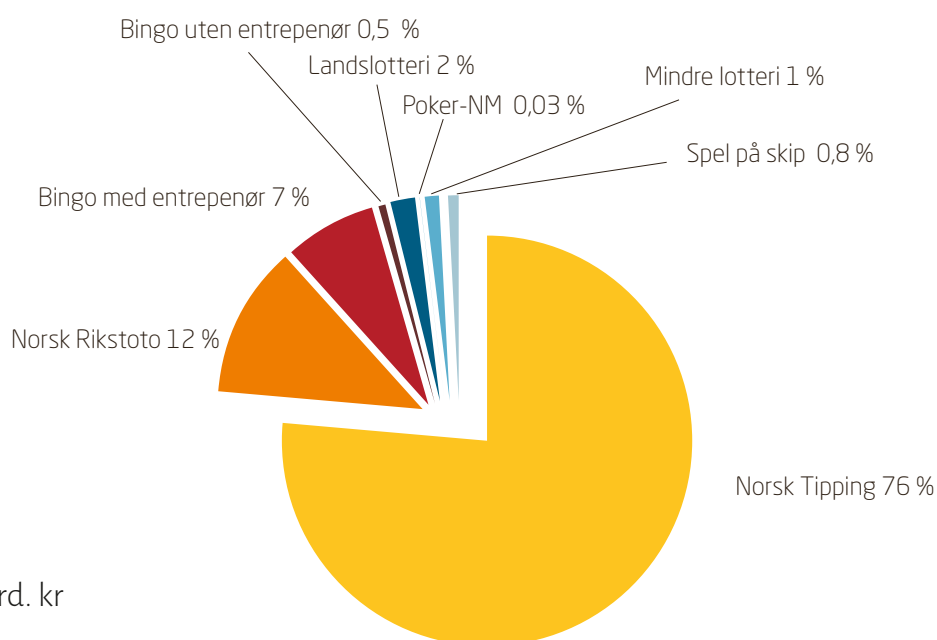
Spelarane vann tilbake totalt 30,6 milliardar kroner av innsatsen på 40,7 milliardar.

I kronebeløp gjekk mest tilbake til spelarane frå Norsk Tipping, Norsk Rikstoto og entreprenørbingo. I prosent gjekk det mest tilbake frå Poker-NM (84 %), spel på skip (80 %), entreprenørbingo (80 %) og Norsk Tipping (76 %).

Lotteri bokfører ofte gevinstkostnad og ikkje verdien på gevinst. Premien kan ha høgare verdi for vinnaren enn det som kjem fram i rekneskapen (m.a. pga. oppnådde rabattar ved kjøp av premiar eller ved at premier er gitt som gåver utan at dette kjem fram i rekneskapen).

Netto omsetning og fordeling på aktørane i marknaden i 2016

Den norske pengespelmarknaden 2016, marknadssdelar av netto omsetning

Målt etter netto omsetning hadde Norsk Tipping og Norsk Rikstoto til saman 88 prosent av marknaden i 2016.

Fordeling til formål og administrative kostnader i 2016

Netto omsetning	Mill. kr	Formål		Administrative kostnader	
		Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent
Norsk Tipping	7 680	4 852	63 %	2 828	37 %
Norsk Rikstoto	1 244	557	45 %	687	55 %
Bingo med entreprenør	757	183	24 %	574	76 %
Bingo utan entreprenør *	47	37	79 %	10	21 %
Landslotteri	225	92	41 %	132	59 %
Poker-NM	3	1	34 %	2	66 %
Lokale/regionale lotteri *	110	100	91 %	10	9 %
Spel på skip	77	15	20 %	62	80 %
Totalt	10 143	5 837	58 %	4 305	42 %

*) Estimerte beløp

I overkant av 5,8 milliardar kroner gjekk som inntekt til formåla. Største del av inntektene (4,85 mrd.) kom frå Norsk Tipping sine spel. Her er det også ein forholdsvis stor prosentvis del til formåla av netto omsetning (63 %). Frå Norsk Rikstoto gjekk det 557 millionar til formåla.

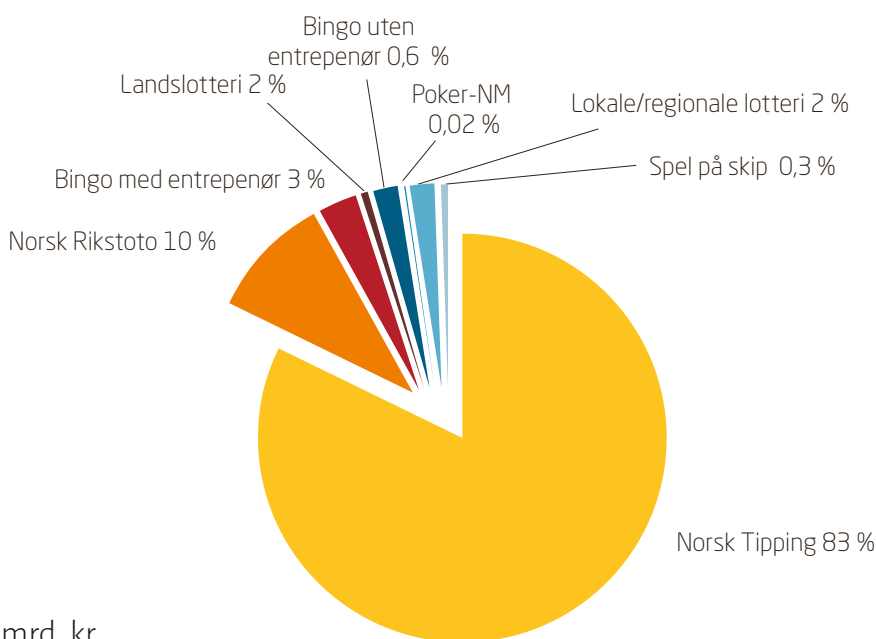
Blant dei private spela gjekk det prosentvis mest til formåla frå mindre lokale lotteri og bingo utan entreprenør. For entreprenørbingo og spel på skip utgjorde formåla sine inntekter under 30 prosent av nettoomsetninga.

Frå entreprenørbingo fekk formåla 183 millionar, eller 24 prosent av netto omsetning. Mange av formåla i entreprenørbingo får også inntekt frå Norsk Tipping sine Belago-terminalar. Dette er omtalt i kapitla 3 og 6.

Frå spel på norske skip i rute mellom norsk og utanlandsk hamn fekk formåla 15 millionar.

Den følgjande figuren viser kor mykje av formåla sine inntekter som kom frå dei ulike spel og lotteri.

Den norske pengespelmarknaden 2016, formåla sine spel- og lotteriinntekter

Dei administrative kostnadene var 11 millionar større i 2016 enn dei var i 2015. Samstundes auka nettoomsetninga med 391 millionar. Formåla har fått 379 millionar meir i 2016 enn i 2015 då formåla fekk 5 458 millionar kroner.

Administrative kostnader⁹ i 2016 utgjorde 4,3 milliardar kroner. Dette er operatør, entreprenør og eventuell tredjepart (t.d. lokaleigar og kommisjonær) sin del av inntektene.

Den største delen av kostnaden (2,83 mrd.) skriv seg frå Norsk Tipping, men prosentvis er kostnadsdelen forholdsvis låg her (37 %). Større kostnadsbeløp kom også frå Norsk Rikstoto sine spel (0,69 mrd.) og entreprenørbingo (0,57 mrd.).

⁹ Alle kostnader ved eit spel eller lotteri som ikkje er gevinstkostnad.

Kostnader til eventuell tredjepart for sal av spel kan vi synleggjere for Norsk Tipping og Norsk Rikstoto. For andre spel/lotteri har vi ikkje slike tal, men også her kan det vere slike utgifter, t.d. til telemarketing.

Netto omsetning i 2016 og kostnad til 3. part	Netto omsetning Mill. kr	Kostnader til kommisjonær, nettpartner eller lokalinnehavar		Prosent av netto omsetning
		Mill. kr	Mill. kr	
Norsk Tipping	7 680	895		12 %
Norsk Rikstoto	1 244	151		12 %
Totalt	8 924	1046		12 %

Frå spela her gjekk det 1 046 millionar kroner til kommisjonærar, nettpartnerar eller lokalinnehavarar. Dette utgjer 12 % av netto omsetning. I 2015 utgjorde beløpet 1 068 millionar kroner, som tilsvarar 13 % av netto omsetning.

Formåla sine inntekter fordelt på kategoriar

Fordeling av spel- og lotteriinntekter – 2016	Mill.kr	Prosent	
Idrett	3 013	52 %	*
Kultur (tippenøkkel)	731	13 %	
Musikk/kultur/fritid	212	4 %	*
Hest/hestesport	557	10 %	
Helse	577	10 %	*
Humanitær	531	9 %	*
Diverse	47	0,8 %	*
Uspesifisert og vil inngå i formål ovanfor	166	2,8 %	
Tiltak vedk. uheldig speleåtfærd	6	0,1 %	
Totalt	5 838 ¹⁰	100 %	

*) I tillegg får formåla delar av 166 millionar som i tabellen er uspesifisert (samla 2,8).

Midlar frå Norsk Tipping blir gjennom tippenøkkelen tildelt gjennom ulike ordningar. Formåla er idrett, kultur, samfunnsnyttige eller humanitære organisasjonar samt helse- og rehabiliteringsformål.

Fordelinga er forankra i Pengespelova § 10. Av overskotet blir det først fordelt 6,4 % til helse- og rehabiliteringsformål.

Av tippenøkkelen og resterande overskot får deretter idretten si tildeling gjennom Kulturdepartementet med 64 % og kulturområdet får 18 %. Dei resterande 18 % går til samfunnsnyttige eller humanitære formål og blir betalt ut på fleire måtar. Det meste blir betalt direkte frå

Lotteritilsynet etter fastsett fordeling. Ein mindre del blir betalt ut av Lotteritilsynet etter søknad til lag og foreiningar som hadde automatinntekter i 2001 og ei anna mindre del blir betalt ut av Lotteritilsynet etter søknad til lag og foreiningar som ikkje hadde automatinntekter i 2001.

Foreiningar med inntekter frå entreprenørbingo får også formålsandelen av Norsk Tipping sine Belago-terminalar.

Grasrotordninga og midlar til tiltak vedkomande uheldig speleåtfærd kjem også frå Norsk Tipping si speleomsetning, og er heller ikkje medrekna i tippenøkkelen.

¹⁰ På grunn av periodisering av opptening og utbetaling av Norsk Tipping's grasrotmidlar er det betalt 0,8 million meir i 2016 enn det som var opptent dette året (448 mill. mot 447 mill.).

Idrett (3 013 millionar *)

Her inngår fordeling frå Norsk Tipping over tippenøkkelen med 2 597 mill., 267 millionar frå grasrotordninga, 90 mill. frå entreprenørbingo, 31 millionar frå NT sine Belago-terminalar i bingolokale, 11 millionar frå spel på skip og 14 mill. frå landslotteri. I tillegg inngår 3 millionar frå Norsk Tipping utbetalt av Lotteritilsynet til ein-skilde lag og foreiningar på grunnlag av automat-inntekter i 2001.

Idretten har også inntekt frå foreiningsbingo og lokale lotteri som ikkje er medrekna.

Inntekt frå bingo, lotteri og spel på skip er i mindre grad øyremerkte, og går i større grad til lokale lag som frie midlar (innanfor vedtaksfesta formål).

Kultur og fritid (942 millionar *)

Også her er det store inntekter, men det meste til kulturformål kom frå Norsk Tipping. 731 millionar blei fordelt frå tippenøkkelen.

I tillegg er 212 millionar i inntekt frå andre typar spel, lotteri eller ordningar utan at lokale lotteri og bingo utan entreprenør er medrekna. Dette fordeler seg på grasrotmidlar (NT) med 105 mill., entreprenørbingo 43 mill., inntekt frå Belago med 15 millionar, spel på skip 3 mill., landslotteri 4 mill. og tildeling frå Lotteritilsynet på grunnlag av søknad¹¹ 42 mill. Dette er friare midlar som ikkje er knytt opp mot løyvingar.

Hest/hestesport (557 millionar)

Dette er inntekter som i si heilheit kom frå Norsk Rikstoto.

Helse (577 millionar *)

Her inngår organisasjonar som til dømes Kreftforeninga, Norges Blindforbund og Norges Handikapforbund og ExtraStiftelsen Helse- og Rehabilitering.

Extrastiftelsen fekk 278 millionar frå Norsk Tipping via tippenøkkelen og i tillegg fekk helseorganisasjonar 126 millionar. Vidare kom det 25 mill. frå landslotteri, 37 mill. frå entreprenørbingo, 13 millionar frå Belago, 23 millionar frå grasrotordninga (NT), 74 millionar (NT)

som Lotteritilsynet har betalt ut på grunnlag av søknad¹¹, 1 million frå Poker-NM og 0,1 million frå spel på skip.

Inntekt frå lokale lotteri og bingo utan entreprenør er ikkje medrekna.

Humanitær (531 millionar *)

Dette er organisasjonar som t.d. Røde Kors, Rednings-selskapet, Norsk Folkehjelp, Flyktninghjelpen og Lions.

Inntektene kom frå Norsk Tipping med 385 millionar, landslotteri med 44 mill., entreprenørbingo med 5 millionar og 2 millionar frå Belago. I tillegg er det rekna med 6 millionar frå Norsk Tippings grasrotmidlar, 88 millionar (NT)¹³ fordelt etter søknad og 0,5 million frå spel på skip.

Inntekt frå bingo utan entreprenør og lokale lotteri er ikkje medrekna.

Diverse organisasjonar (47 millionar *)

Her inngår religiøse organisasjonar, politiske parti eller andre organisasjonar som ikkje kan plasserast i grupperne framfor.

Inntektene kom frå entreprenørbingo (7 mill.), 2 mill. frå Belago, landslotteri (6 mill.), grasrotmidlar (NT) (19 mill.), spel på skip (0,9 mill.) og 12 millionar (NT)¹⁴ på grunnlag av søknad.

Tiltak vedkommande uheldig speleåtfærd (6 millionar)¹⁵

Dette kjem frå Norsk Tipping sitt overskot og bidreg til finansiering av regjeringa sin handlingsplan mot speleproblem. Dei overordna målsettingane i handlingsplanen er å førebygge speleavhengigheit og redusere skadeverknadane frå overdriven speling.

Uspesifiserte inntekter (166 millionar)

Dette er estimert inntekt frå bingo utan entreprenør (37 mill.), lokale/regionale lotteri (100 mill.) og grasrotmidlar (29 mill.). Vi har ikkje datagrunnlag til å fordele desse inntektene på formåla ovanfor, men i overkant av 25 millionar av dette er inntekt frå bingo for lokalradio og -TV.

11 Her blei 16 mill. utbetalt til lag og foreiningar med automatinntekter i 2001 og 26 mill. til lag og foreiningar utan automatinntekter i 2001.

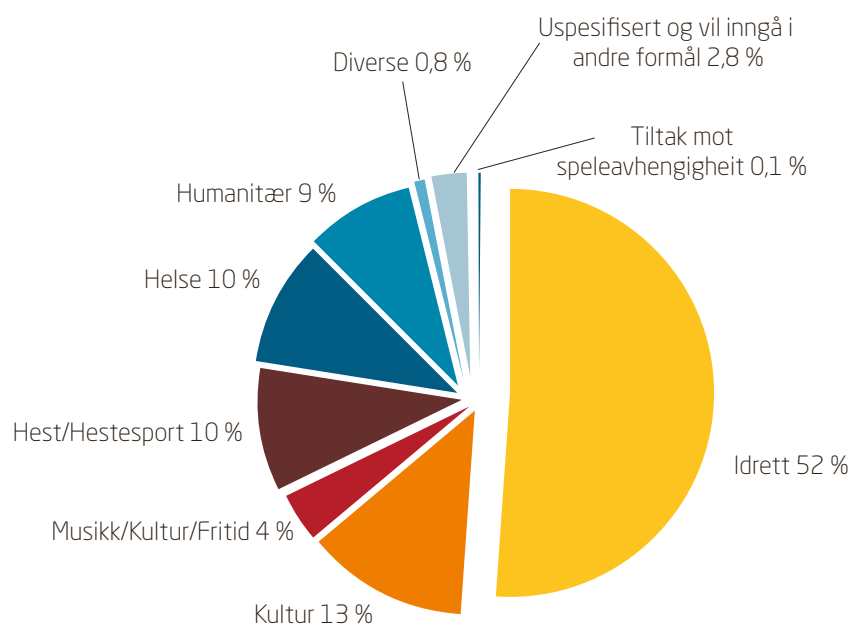
12 Her blei 18 mill. utbetalt til lag og foreiningar med automatinntekter i 2001 og 56 mill. til lag og foreiningar utan automatinntekter i 2001.

13 Her blei 9 mill. utbetalt til lag og foreiningar med automatinntekter i 2001 og 79 mill. til lag og foreiningar utan automatinntekter i 2001.

14 Her blei 7 mill. utbetalt til lag og foreiningar med automatinntekter i 2001 og 5 mill. til lag og foreiningar utan automatinntekter i 2001.

15 Tiltak i handlingsplan mot speleproblem blir årleg finansiert med 15 millionar kroner. I ein 10 års-periode er det opparbeidd så mykje ubrukte midlar at det i år ikkje var behov for meir enn 6 millionar frå NT sitt overskot.

Den norske pengespelmarknaden 2016, inntekt til formål fordelt på ulike kategoriar

Totalt 5,8 mrd. kr

Endring frå år 2015

Formåla fekk for 2016 tilført 379 millionar meir enn året før.

Fordeling av spel- og lotteriinntekter	2015	2016	Endring	
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent
Idrett	2 804	3 013	209	7 %
Kultur	681	731	49	7 %
Musikk/kultur/fritid	183	212	29	16 %
Hest/hestesport	550	557	7	1 %
Helse	515	577	61	12 %
Humanitær	510	531	20	4 %
Diverse	52	47	-5	-9 %
Uspesifisert og vil inngå i formål ovanfor	148	166	18	12 %
Tiltak vedk. speleavhengigheit ¹⁶	15	6	-9	-60 %
Totalt	5 459	5 838	379	7 %

¹⁶ Tiltak i handlingsplan mot speleproblem blir årleg finansiert med 15 millionar kroner. I ein 10 års-periode er det opparbeidd så mykje ubrukte midlar at det i år ikkje var behov for meir enn 6 millionar frå NT sitt overskot.

Endring i omsetning

Den norske pengespelmarknaden totalt

Tal i millionar kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2015–2016
Brutto omsetning (spelt for)	24 751	26 838	28 660	30 915	35 852	38 490	40 709	6 %
Netto omsetning (lagt igjen / tap)	8 646	8 907	9 067	9 012	9 288	9 752	10 143	4 %

Omsetninga er auka med 6 % for brutto og 4 % for netto omsetning.

Norsk Tipping

(inkl Extra¹⁷)

Tal i millionar kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2015–2016
Brutto omsetning	14 750	16 214	19 245	21 641	26 911	29 742	32 029	8 %
Netto omsetning	5 588	5 807	6 302	6 361	6 727	7 234	7 680	6 %

Brutto omsetning i 2016 auka med 8 % samanlikna med året før. Netto omsetning (etter premie-utbetaling) auka med 6 %.

Norsk Rikstoto

Tal i millionar kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2015–2016
Brutto omsetning	3 667	3 813	3 879	3 775	3 649	3 728	3 881	4 %
Netto omsetning	1 205	1 256	1 267	1 224	1 183	1 199	1 244	4 %

Norsk Rikstoto si omsetning er auka med 4 % gjennom 2016.

Entreprenørbingo

Tal i millionar kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 2015–2016
Brutto omsetning	5 152	5 812	4 538	4 502	4 332	4 078	3 836	- 6 %
Netto omsetning	1 281	1 346	1 016	957	925	868	757	- 13 %

Omsetning i entreprenørbingo er redusert gjennom 2016. Pga. av ulike måtar å berekne netto omsetning i 2015 og 2016 er ikkje reell reduksjon så stor som det som viser her.

¹⁷ Fram til 2015 var spelet Extra presentert for seg. Extra er frå 2016 ein del av Norsk Tipping sin ordinære spelportefølje. Omsetningstal for Extra er her medrekna i tal frå 2010 til og med 2015.

Landslotteri								Endring
Tal i millionar kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2015–2016
Brutto omsetning	383	291	292	288	272	269	283	5 %
Netto omsetning	312	251	241	236	222	219	225	3 %

Landslotterier, inklusiv Pantelotteriet har totalt hatt ein auke på 5 % brutto og 3 % netto.

Andre spel/lotteri

Poker-NM

Tal i millionar kroner	2015	2016
Brutto omsetning	16	19
Netto omsetning	2	3

Poker-NM vart arrangert for første gang i Norge i 2015. Deltakaravgift i 2016 vart totalt 18,7 millionar kroner. Dette utgjør ein vekst på 18 % frå 2015.

Omsetning for bingo utan entreprenør er rapporterte tall i Lotteriregisteret. Omsetning for lokale/regionale lotteri er estimert av Lotteritilsynet.

Bingo utan entreprenør	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tal løyve:	460	380	350	340	260	250	250
Lotteritilsynet omsetning ¹⁸ (brutto omsetning, tal i millionar kroner)	210	160	145	140	115	116	116

Totalt syner tal frå Lotteriregisteret stabile tal på lag som arrangerer bingo utan entreprenør.

Lokale / regionale lotteri	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tal meldingar motteke	2 420	2 540	2 350	2 210	2 250	2 300	2 380
Tal løyve gitt:	90	80	80	70	70	60	60
Estimert omsetning ¹⁹ (brutto omsetning, tal i millionar kroner)	120	130	130	110	120	130	150

Frå tal meldingar, løyve og rekneskap har vi estimert ein liten vekst i omsetning for 2016.

Spel på skip								Endring
Tal i millionar kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2015–2016
Brutto omsetning	469	413	431	459	453	412	395	- 4 %
Netto omsetning	90	85	86	90	87	80	77	- 4 %

Omsetninga vart redusert med 4 % samanlikna med 2015.

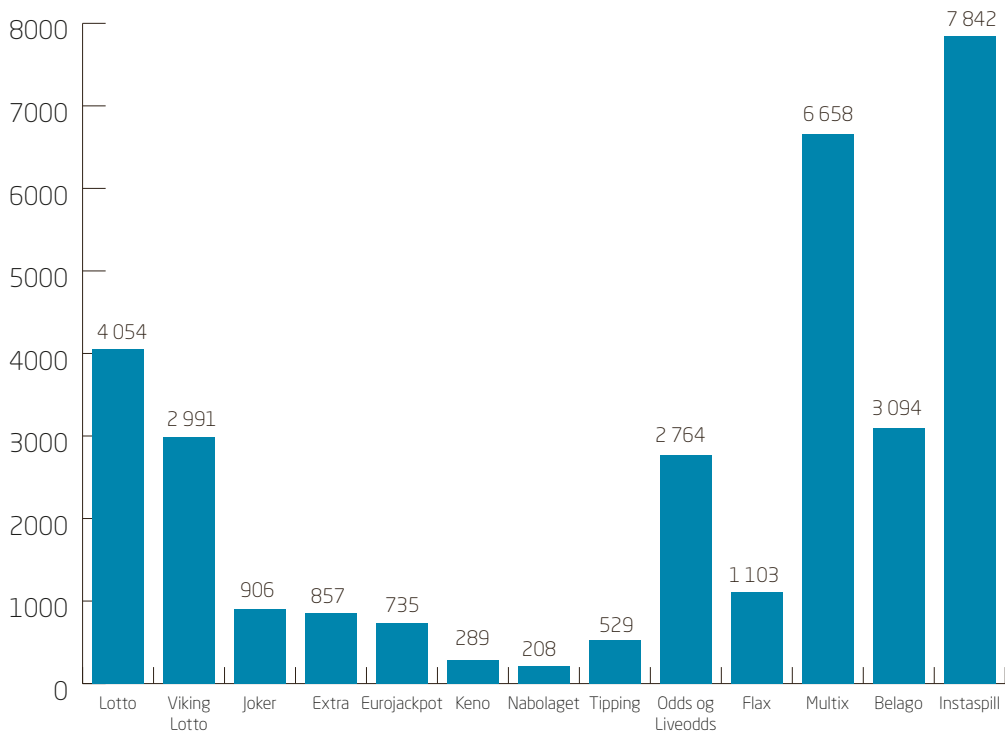
¹⁸ Estimert omsetning til og med 2014, reelle tall frå 2015.

¹⁹ Estimert omsetning avrunda til næraste 10 mill. (sjå vedlegg for berekningsmåte).

Norsk Tipping AS

Norsk Tipping AS (NT) har fleire spel i sin portefølje. Samla brutto omsetning (før gevinstutbetaling) var 32 milliardar kroner i 2016.

Brutto omsetning Norsk Tipping AS år 2016, total 32 029 millionar kroner

Brutto omsetning fordelt på type spel		Mill. kr	Prosent
Talspel:	Lotto, Viking Lotto, Joker, Eurojackpot, Keno, Nabolaget og Extra	10 039	27 %
Sportsspel:	Tipping	529	2 %
	Odds ²⁰	1 704	5 %
	Liveodds ²¹	1 060	3 %
Skrapelodd:	Flax (papir)	1 103	3 %
Terminalspel:	Multix og Belago	9 752	30 %
Instaspill:	Flax, Bingoria og KongKasino	7 842	24 %
Total brutto omsetning		32 029	100 %

²⁰ Her inngår Langoddsen, Oddsbomben og Vinneroddsen.

²¹ Liveodds og Instaspill kan berre spelast online (web og mobil).

Omsetning og gevinst - i millionar kroner	Talspel	Sports- spel	Skrape- lodd (papir)	Terminal- spel (Multix og Belago) ²²	Instaspill	Totalt
Total brutto omsetning	10 039	3 293	1 103	9 752	7 842	32 029
Totalt til gevinst	5 018	2 403	634	8 978	7 316	24 349
Total netto omsetning	5 021	890	469	773	526	7 680
Gevinstprosent	50 %	73 %	57 %	92 %	93 %	76 %

Totalt gjekk 76 prosent tilbake til spelar som gevinst. 24 prosent gjekk til fordeling mellom Norsk Tipping, kommisjonærar og formål.

Lågast gevinstdel har talspel og skrapelodd med høvesvis 50 og 57 prosent.

Sportsspel har ein samla gevinstdel på 73 prosent der Liveoddsen har høgaste prosent (84 %). Dei andre odds-spela hadde ein samla gevinstdel på 72 prosent²³. For den tradisjonelle tippekupongen er gevinstprosenten 54.

Høgaste gevinstprosent har terminalspela med 92 prosent og Instaspill med 93 prosent.

Ein kan delta i Norsk Tipping sine spel via kommisjonær i butikk / kiosk eller via Internett. Talet kommisjonærar var 3 671 den 31. desember 2016. Spel via Internett skjer både via PC og mobil, men og via nettbrett.

Det meste av omsetninga gjekk gjennom kommisjonær-nettet (8 285 mill.²⁴, og i tillegg 9 752 mill. på spel på terminalar (Multix og Belago)). Vidare spelte nordmenn for 13 992 millionar over Internett og mobil. 2 505 mill. på sportsspel, 3 646 mill. på talspel (som Lotto og Extra). På Instaspill der det berre kan spelast over Internett og mobil blei det satsa totalt 7 842 millionar kroner.

²² Multix: Brutto 6 658 mill og netto 522 mill. Belago: Brutto 3 094 mill og netto 252 mill.

²³ Langoddsen 72 %. Vinneroddsen og Oddsbomben har fast gevinstprosent på høvesvis 65 % og 60 %.

²⁴ Av dette utgjer *Spill i kasse* 472 millionar. Dette er ferdig utfylte spelekupongar (talspel) som blir selt over disk i daglegvareforretningar.

Netto omsetning og fordeling på aktørane

Etter gevinstutbetaling var netto omsetning 7 680 millionar kroner.

Fordeling av netto omsetning	Mill. kr	Prosent
Til formål	4 852,0	63 %
Til Norsk Tipping AS	1 932,9	25 %
Til kommisjonær (inkl. nettpartnerar)	895,0	12 %
Sum = netto omsetning	7 679,9	100 %

Til formåla gjekk det 4 852 millionar kroner eller 63 prosent av netto omsetning. I 2015 var prosenten til formål 62, som då utgjorde 4 484 millionar.

447 millionar kroner til mottakarar under ordninga med Grasrotandelen. I beløpet inngår også 6 mill. til tiltak vedkomande uheldig speleåtfærd.

Frå 2016-overskotet vart 4 336 millionar utbetalt over tippenøkkelen. Det er i tillegg rekna med 63 mill. frå Belago-terminalene som formålsinntekt i bingo og

Det meste av overskotet frå Norsk Tipping si omsetning i 2016 blir utbetalt til formål i 2017.

Andre nøkkeltal for Norsk Tipping	Mill. kr
NT sin del av inntekt frå eigne spel og Extra (til NT's drift)	1 933
NT sine samla netto kostnader ²⁵	1 783
Midlar som er haldne tilbake i NT	150

Fordeling til overskotsformål – Tippetnøkkelen ^{26 27}

Frå fordeling frå 2016 – overskotet gjekk 2 597,3 millionar kroner til idrettsformål. 730,5 mill. til kulturformål og 730,5 mill. til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjonar. 277,5 millionar kroner gjekk til helse- og rehabiliteringsformål (ExtraStiftelsen).

Blant kulturformål fekk *Den kulturelle skolesekken* 270 mill., *Kulturbygg* 47 mill. og *Frifondordningen* 199 mill.

Fordelinga til idretten er synleggjort i tabellen under²⁸.

25 Samla netto kostnader: Alle kostnader, men utan provisjon. Korrigerert for netto inntekt av finansielle postar og andre inntekter/kostnader som ikkje er spesifikt relaterte til Norsk Tipping sine spel. Grasrotandel er ikkje rekna med her.

26 Kulturdepartementet: Prop. 1 S (2017-2018) «Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)», side 121 til 126.

27 Pressemelding frå Kulturdepartementet 6. april 2017.

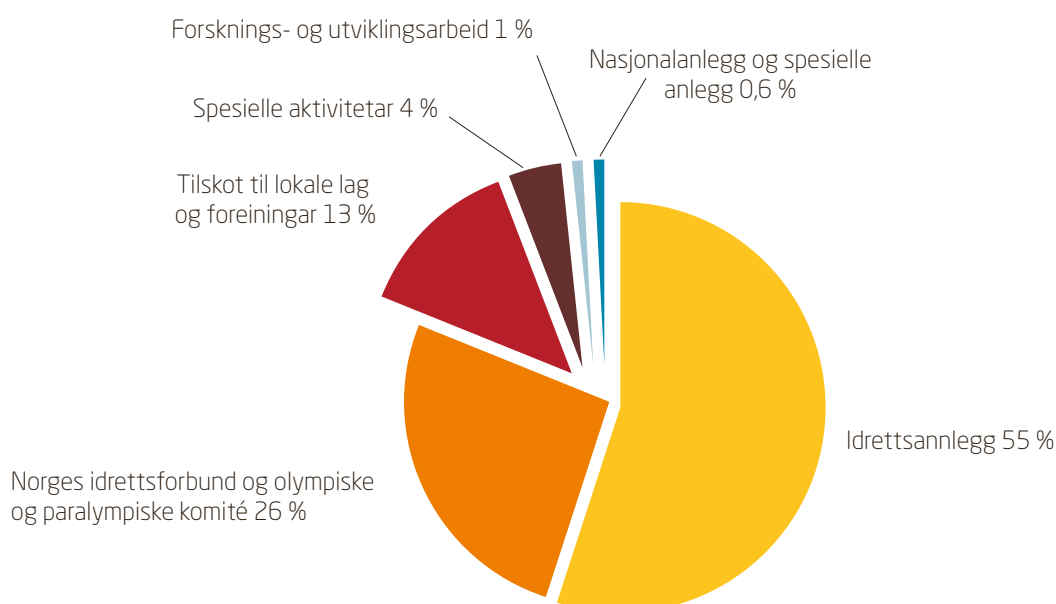
28 Kulturdepartementet, beløp er avrunda.

Tal i millionar kroner

Idrettsanlegg	1 439,5
Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	684,0
Tilskot til lokale lag og foreiningar	337,0
Spesielle aktivitetar	93,2
Forskings- og utviklingsarbeid	27,6
Nasjonalanlegg / spesielle anlegg	16,1
Totalt	2 597,3

Mykje av idretten sine spelemidlar gjekk til idrettsanlegg og til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (hhv. 55 % og 26 %). Diagrammet under viser prosentvis fordeling.

Prosentvis fordeling av idretten sine spelemidlar år 2016

Totalt 2 597 mill. kr

Totalt fekk samfunnsnyttige og humanitære organisasjonar 730,5 millionar.

Det meste (564,9 millionar) vart betalt ut som kompensasjon til organisasjonar som hadde automatinntekter i 2001. Det resterande (165,6 millionar) vart betalt ut i ei overgangsordning til organisasjonar som ikkje hadde automatinntekter i 2001.

Til organisasjonar med automatinntekt i 2001	Frå Norsk Tipping sitt overskot 2016
10 H	511,1 mill
Andre organisasjonar	53,8 mill
Utbetalt	564,9 mill
Overført og utbetalt etter overgangsordning ²⁹	165,6 mill
Totalt	730,5 mill

10 organisasjonar som utgjer 10 H fekk totalt utbetalt 511 millionar. For 5 humanitære organisasjonar utgjer dette i alt kroner 385 millionar. For 5 helseorganisasjonar 126 millionar.

	Millionar		Millionar
Norges Røde Kors	215,2	Kreftforeningen	69,0
Redningsselskapet	132,5	Norges Handikapforbund	20,3
Norsk Folkehjelp	16,0	Norges Blindforbund	18,5
Redd Barna	11,1	Landsf. for hjerte og lungesyke	11,7
Flyktninghjelpen	9,9	Nasjonalforeningen for folkehelsen	6,8

375 andre lag og foreiningar som før hadde automatinntekter har etter søknad til Lotteritilsynet fått tildelt totalt 53,8 millionar kroner (ved denne tildelinga har vi innvilga 10 færre søknadar enn året før). Dette er fordelt på følgjande kategoriar av lag og foreiningar:

	Tal foreiningar	Totalt tildelt
Idrett	37	2,9 mill.kr.
Helse	69	18,2 mill.kr.
Musikk/kultur/fritid	209	16,3 mill.kr.
Humanitær	41	9,3 mill.kr.
Diverse	19	7,0 mill.kr.
Total	375	53,8 mill.kr.

29 Jf. Forskrift om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping § 6b.

Utbetaling etter overgangsordning:

Organisasjonar som ikkje hadde automatinntekter i 2001 kunne i 2016, for tredje gong, søke midlar frå tippenøkkelen. Totalt betalte Lotteritilsynet ut 165,6 millionar kroner etter eiga søknadsordning.

44 landsdekkande organisasjonar³⁰ har etter søknad fått tildelt midlar etter overgangsordninga i 2017.

	Tal foreiningar	Totalt tildelt
Helse	34	56,2 mill
Musikk/kultur/fritid	3	25,6 mill
Humanitær	4	78,6 mill
Diverse	3	5,2 mill
Total ³¹	44	165,6 mill

³⁰ Sjå vedlegg for namn på organisasjonane og fordeling.

³¹ I beløpet inngår 0,7 millionar betalt ut som følgje av klage på 2016-tildelinga.

Grasrotandelen

Frå Norsk Tipping si speleomsetning i 2016 har det gått 448 millionar³² til i overkant av 26 700 lokale lag og foreiningar. Inntil 5 prosent av innsatsen som blir satsa i spel kan gå til foreiningar som Norsk Tipping sine spelarar

sjølv bestemmer at pengane skal gå til. Ein føresetnad for å få midlar frå ordninga er at laget er registrert i Frivillighetsregisteret, og at spelar har registrert eit lag som mottakar av grasrotmidlar.

Kategori i Frivilligregisteret (ICNPO)	Lotteritilsynet si kategorisering	Utbetalte grasrotmidlar i 2016-kroner	Tal foreiningar
Idrett	Idrett	267 083 817	8 038
Kultur og kunst	Musikk/kultur/fritid	40 948 705	5 444
Rekreasjon og sosiale foreiningar	Musikk/kultur/fritid	35 620 458	5 072
Interesseorganisasjonar	Helse	22 512 461	2 291
Sosiale tenester	- fleire kategoriar	16 370 065	824
Barne- og ungdomsorganisasjonar	Musikk/kultur/fritid	15 145 627	1 245
Dyrevern	Diverse	14 506 698	104
Lokalsamfunnsutvikling	Musikk/kultur/fritid	12 364 098	1 796
Andre helsetenester	- fleire kategoriar	6 402 471	429
Internasjonale aktivitetar	Humanitær	4 713 900	222
Tros- og livssynsorganisasjonar	Diverse	2 902 116	447
Krisehjelp og støttarbeid	- fleire kategoriar	2 698 280	163
Økonomisk og materiell støtte	- fleire kategoriar	1 798 225	101
Mangfald og inkludering	- fleire kategoriar	1 560 565	170
Pengeutdelande stiftelsar	Humanitær	1 204 196	9
Frivillighetssentraler	Musikk/kultur/fritid	698 142	78
Natur- og miljøvern	Diverse	683 452	139
Andre	Diverse	246 533	15
Politiske organisasjonar	Diverse	175 393	54
Bustad – og lokalmiljø	Diverse	80 014	32
Yrkessamanslutningar	Diverse	61 587	13
Sjukeheimar	Helse	53 998	2
Sjukehus og rehabilitering	Helse	51 916	4
Grunn og vidaregåande utdanning	Diverse	39 413	5
Anna utdanning	Diverse	35 748	9
Forsking og utvikling	Diverse	32 246	6
Juridisk rådgiving	Diverse	28 216	2
Arbeidsopplæring	Diverse	9 207	1
Arbeidstakarorganisasjonar	Diverse	2 258	6
Næringslivs- og arbeidsgivarorganisasjonar	Diverse	262	1
Total		448 030 068	26 722

32 På grunn av periodisering av opptening og utbetaling er det betalt ut i alt 448,03 millionar der ein liten del skriv seg frå tidlegare omsetning. Mellom anna mottok ikkje organisasjonar midlar før opptent beløp har nådd ein viss storleik.

I høve til Lotteritilsynet si kategorisering av formål kan fordelinga visast slik:

Grasrotandel 2016	Mill. kr.	Prosent
Idrett	267	60 %
Helse	23	5 %
Musikk/kultur/fritid	105	23 %
Humanitær	6	1 %
Diverse	19	4 %
Fleire kategoriar (oftast Humanitær eller Helse)	29	6 %
Totalt	448	100 %

Største delen av grasrotmidlane, 60 prosent, har i 2016 gått til idrettslag. Også organisasjonar innan Musikk/kultur/fritid har fått ein forholdsvis stor del. Helse – og humanitære organisasjonar inngår ofte i gruppa som

her er nemnt som *Fleire kategoriar*. Dermed er deira del av ordninga noko større enn det som kjem fram blant dei fem første kategoriane.

Formålsinntekter frå Belago

Overskotet frå Belago-terminalar går til lag og foreiningar som er formålsmottakarar i dei bingo-hallane der terminalane er utplassert.

For 2016 gjekk det frå desse terminalane 62,8 millionar til formål. Mottakarane av overskotet får ein fast prosent av netto omsetning på Belago-terminalene (25 % av 252 millionar i 2016). Beløpet blir betalt ut gjennom bingo-entreprenørane. Basert på kategorisering av ICNPO koder³³ (som for grasrotandelen) viser Lotteritilsynet korleis dette fordeler ser på fem kategoriar av lag og foreiningar.

Belago	Millionar
Idrett	30,9
Helse	12,6
Musikk/kultur/fritid	15,3
Humanitær	2,2
Diverse	1,9
Totalt	62,8

ExtraStiftelsen

Overskot for 2016 vart fordelt i 2017 gjennom tippnøkkelen, og ExtraStiftelsen mottok 277,5 millionar av Norsk Tipping sitt overskot.

³³ 457 lag og foreiningar med totalt 9,3 millionar i inntekt frå Belago er ikkje registrert med ICNPO kode eller har kode som omfattar fleire kategoriar, også desse er her fordelt på dei fem kategoriane.

Fordeling til formål frå ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering

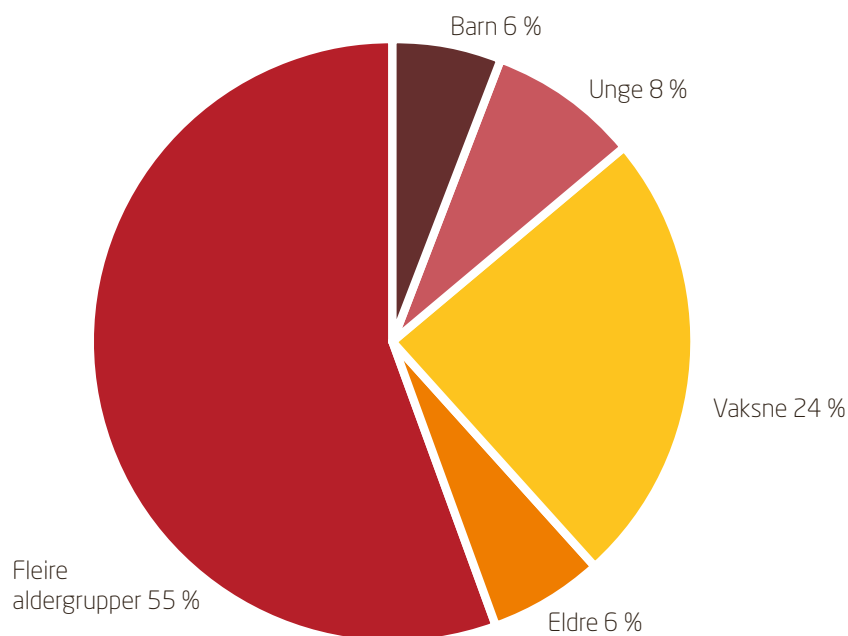
ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering fordeler overskotet frå Norsk Tipping til ei rekkje organisasjonar. Frivillige helseorganisasjonar kan søkje om midlar. Midlar blir fordelt til prosjekt vurdert ut frå faglege kvalitetskrav og relevans i høve til stiftelsen sine retningslinjer. Frå speleoverskotet i 2016 delte stiftelsen ut 189,6 millionar fordelt på 353 prosjekt.

I tillegg har Extrastiftelsen sine medlemsorganisasjonar motteke nær 10 millionar kroner gjennom ei ny ordning kalla *ExtraExpress*³⁴.

Fordeling til formål ³⁵ eksklusiv ExtraExpress	Mill. kr	Prosent
Førebygging /Rehabilitering	37,7	22,8 %
Helse	54,5	32,9 %
Forskning	73,4	44,3 %
Sum	165,6	100,0 %
Adm.tilskot til mottakarorganisasjon	24,0	
Totalt	189,6	

Diagramma under viser korleis prosjektmidlane som stiftelsen delte ut frå 2016-overskotet fordeler seg på aldersgrupper og helseområde.

Prosjektmidlar frå Extrastiftelsen fordelt på aldersgrupper 2016

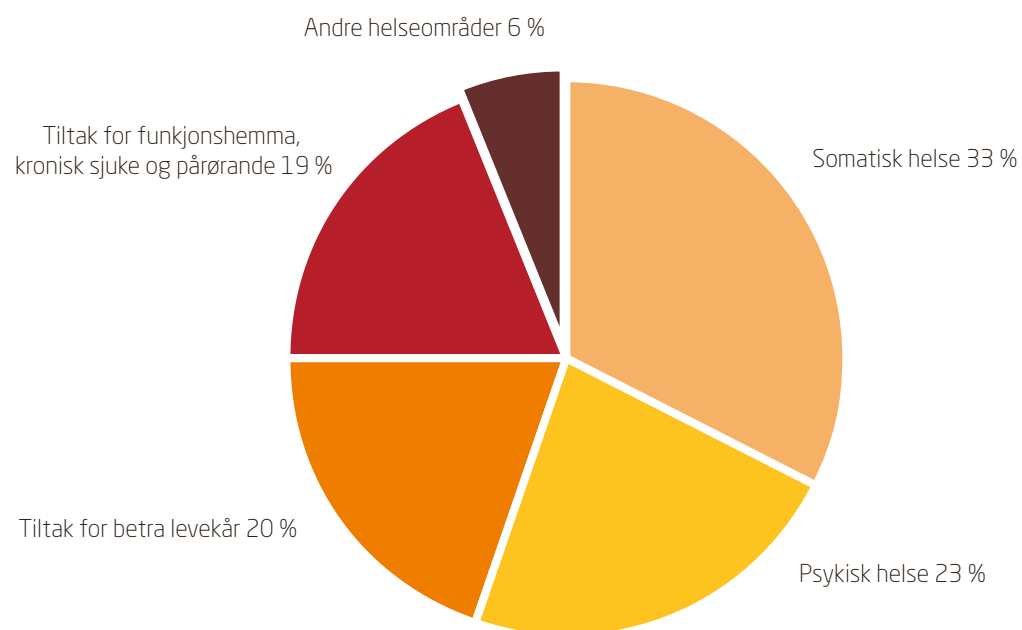
Totalt 166 mill. kr

³⁴ ExtraExpress: Ei ny ordning for stiftelsen sine medlemsorganisasjonar der det kan tildelast opptil kr 30 000, per søknad. Det er to utlysingar per år.

³⁵ Helse: Ordning som erstattar dei tidlegare førebyggings- og rehabiliteringsordningane. To utlysingar per år.

Forskning: Ordning som tildeler midlar til forskingsprosjekt. Ei utlysing per år.

Prosjektmidler fra Extrastiftelsen fordelt på helseområde i 2016

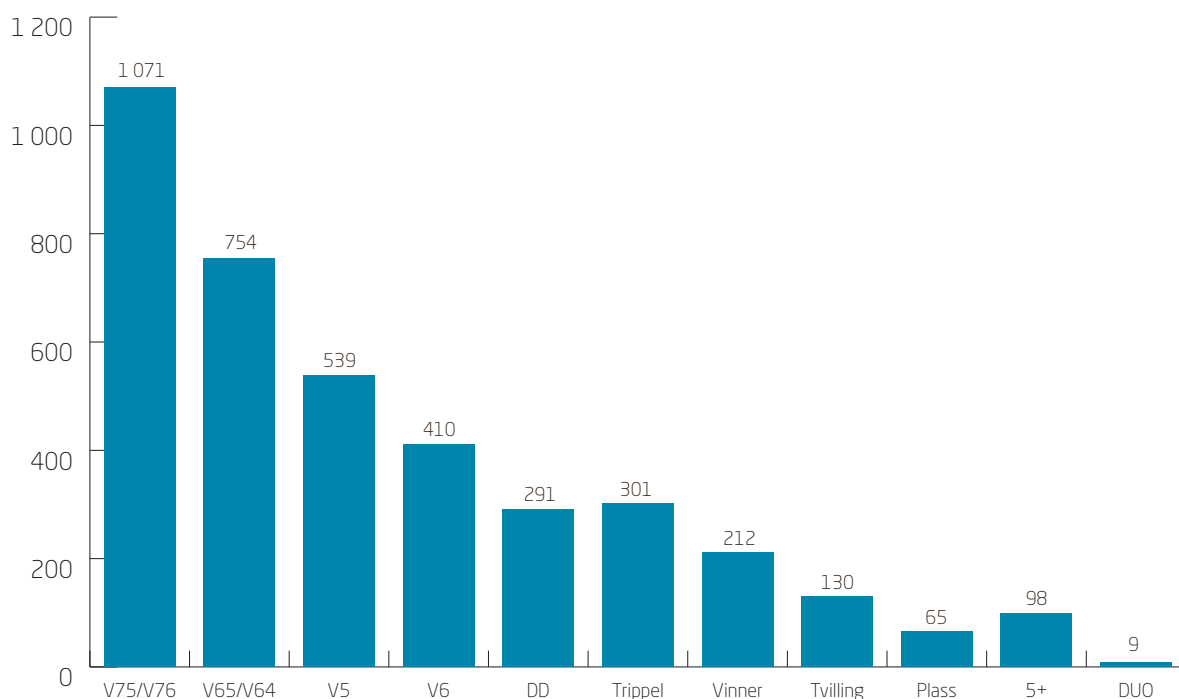

Totalt 166 mill. kr

Norsk Rikstoto har fleire spel der det blir spelt på hest. Samla omsetning før gevinstutbetaling var 3,88 milliardar kroner i år 2016.

Brutto omsetning Norsk Rikstoto sine spel år 2016, totalt 3 881 millionar kroner

Omsetning og gevinst	Mill. kr	Prosent
Total brutto omsetning	3 880,9	100 %
Totalt til gevinst	2 636,8	68 %
Total netto omsetning	1 244,1	32 %

Om lag to tredjedelar av totalomsetninga gjekk tilbake til spelarane som gevinst, og ein tredjedel vart fordelt på operatør, kommisjonærar og formål.

Norsk Rikstoto sine spel kan spelast hos kommisjonærar, på baner eller via Internett. Talet på kommisjonærar med terminalar har minka litt gjennom 2016, frå 1 613 (1. jan 2016) til 1 576 (31. des 2016). I Norge er det 12 trav-

og galoppbaner, men det kan også spelast på løp i andre land.

50 prosent av omsetninga gjekk gjennom kommisjonærar over disk. Omsetning på baner utgjorde nær 4 prosent, medan Internett utgjorde 46 prosent. I 2015 utgjorde omsetninga over Internett 43 prosent.

Brutto omsetning i salskanalar	Mill. kr	Prosent
Kommisjonær (ikkje over Internett)	1 926,0	49,6 %
Baner	151,5	3,9 %
Internett ³⁶	1 803,4	46,5 %
Total	3 880,9	100,0 %

Netto omsetning og fordeling på aktørane i marknaden

Etter utbetaling av gevinstar, var det 1 244 millionar kroner til fordeling mellom aktørane.

Fordeling av netto omsetning	Mill. kr	Prosent
Til formål ³⁷	556,9	45 %
Avgift til staten	143,6	12 %
Til operatør (Rikstoto)	392,8	32 %
Til kommisjonær	150,8	12 %
Sum = netto omsetning	1 244,1	100 %

Til formåla gjekk det 557 millionar kroner eller 45 prosent av netto omsetning.

I 2015 var prosenten til formål 46, som då utgjorde 550 millionar.

Fordeling til formål	Mill. kr
V75 og storløp-premiar	60,5
Transporttilskot	2,6
Norsk Hestesenter	29,5
Det Norske Travselskap	82,0
Norsk Jockeyklubb	25,5
Bidrag avskrivning finans	11,2
Provisjon driftsselskap (banene)	345,5
av dette drift løpsbaner ³⁸	183,0
av dette premiar til hesteeigarar ³⁹	162,5
Totalt	556,9

Forklaring til dei ulike formåla

V75 og storløp-premiar er samla premiar til hesteeigarar som er utbetalt i V75-løp og andre storløp.

Norsk Hestesenter på Starum mottar driftstilskot frå Norsk Rikstoto. Norsk Hestesenter skal ta vare på og vidareutvikle hestenæringa, og sjå til at det finst kvalifiserte og kompetente yrkesutøvarar.

Det Norske Travselskap (DNT) skal ivareta dei sportslege aktivitetane innan travsporten. DNT får driftstilskot frå Norsk Rikstoto.

Transporttilskot blir overført til DNT som betalar ut støtte til aktive for transport av hestar til løpsbaner.

³⁶ Spel via mobiltelefon inngår under internettspele.

³⁷ I overføring til formål inngår ikkje overføringar til Rikstotoklinikken Bjerke.

³⁸ Beløp inneheld vederlag for sal av spel på banene.

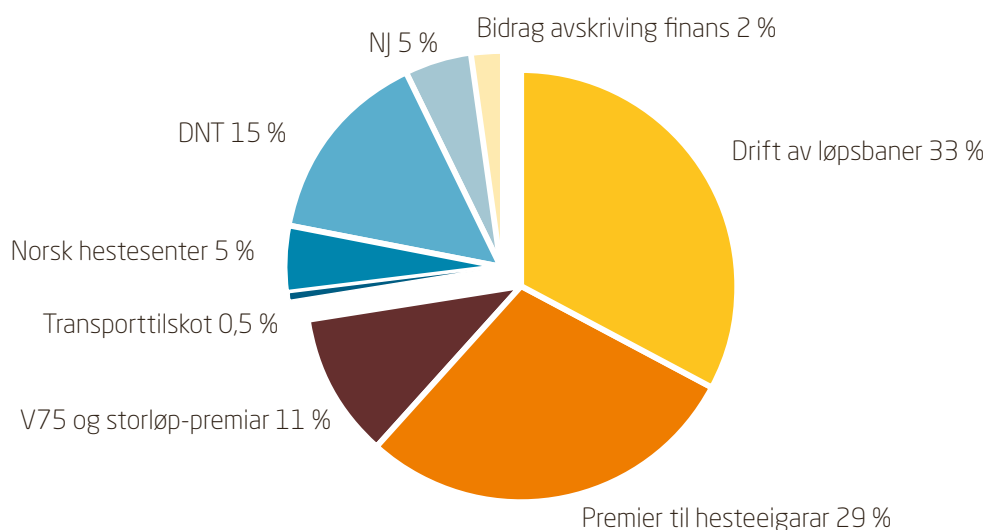
³⁹ Her inngår 23,8 millionar i oppdrettspremiar.

Norsk Jockeyklubb (NJ) skal ivareta dei sportslege aktivitetane i galoppsporten. NJ får driftstilskot frå Norsk Rikstoto.

Bidrag avskrivning finans er finansiell støtte som Norsk Rikstoto gir til DS (totalisatorbanene). Dette er støtte som kjem i tillegg til provisjon av omsetning i totalisatorbanene sine regionar.

Provisjon driftsselskap (DS) blir utrekna etter omsetning i regionen til det einsskilde DS. Inntekt skal dekkje drift på den einsskilde løpsbane og premiar til hesteeigarar på ordinære løp som banene arrangerer.

Prosentvis fordeling av formålsmidlar frå Norsk Rikstoto 2016

Totalt 557 mill. kr

Statsavgift

Avgift til staten var kroner 143,6 millionar i 2016. Dette utgjør 12 % av netto omsetning og 3,7 % av brutto omsetning.

Rikstoto og kommisjonærane

Kommisjonærar fekk 151 mill. eller 12 prosent av samla netto omsetning. I tillegg til godtgjersle til dei tradisjonelle kommisjonærane som tilbyr spel over disk, inngår her også godtgjersle til eksterne nettkommisjonærar. Nettkommisjonærar tilbyr Norsk Rikstoto sine spel frå deira egne nettsider.

Andre nøkkeltal for Norsk Rikstoto	Mill. kr
RT sine inntekter frå hestespel	337,7
Andre inntekter	66,4
Samla kostnader	402,6
Årsresultat	1,5

Årsresultatet for Norsk Rikstoto vart eit knapt overskot på 1,5 million i 2016. Til samanlikning vart det eit underskot på 6 millionar i 2015.

5.

Digitale plattformer

Norsk Tipping AS og Norsk Rikstoto tilbyr spel over Internett der ein kan spele frå PC, nettbrett og mobiltelefon. For dei fleste spel er det innsats og eventuell gevinst som blir overført via Internett, og spela er då dei same som om ein går til tradisjonell kommisjonær eller på løpsbaner. Spel i kategoriane KongKasino, Bingoria og online skrapespel hos Norsk Tipping samt Liveodds kan berre spelast over Internett eller mobil.

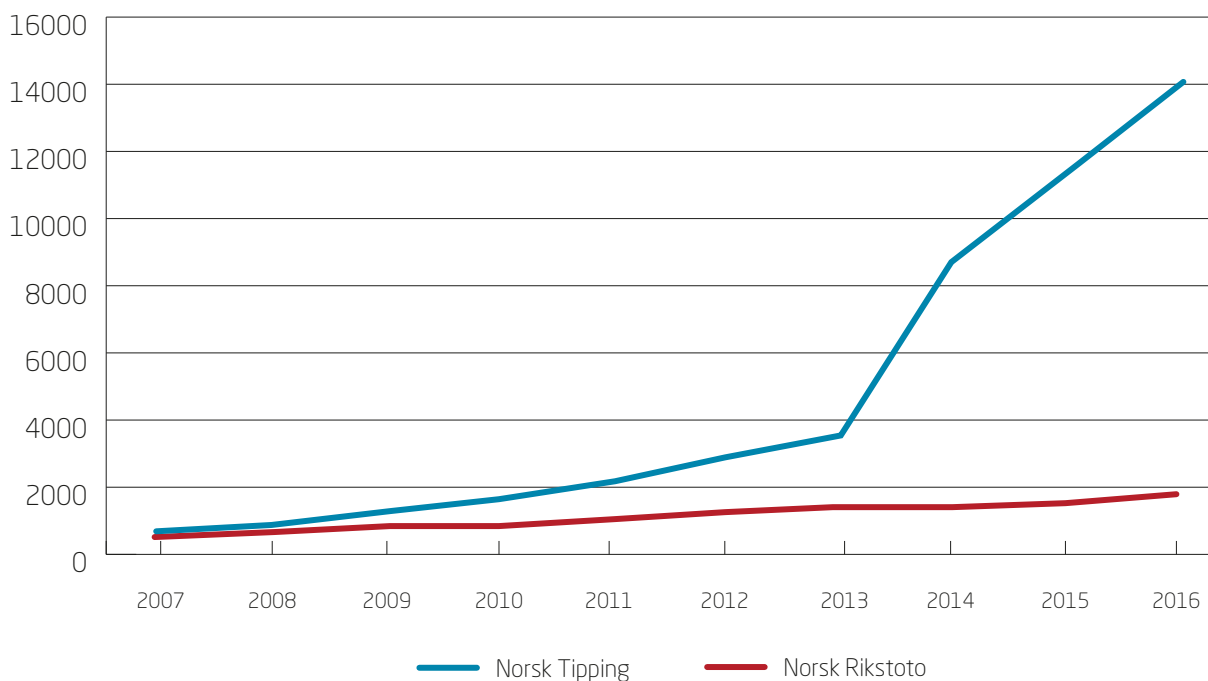
Spelar opprettar ein spelekonto. Til denne vert det overført pengar frå spelars bankkort eller gevinstar frå spel. Frå spelekontoen kan spelar bruke pengar som innsats i spel, eller overføre gevinstar til eigen bankkonto.

Norsk Tipping lanserte i 2014 nye nettbaserte spel. Det blei lansert 3 ulike typar spel under felleskategorien Instaspill: KongKasino, eFlax (elektroniske skrapelodd) og Bingoria. Desse spela hadde i 2016 ei netto omsetning på 526 millionar kroner. Brutto omsetning for dei same spela var 7 842 millionar kroner.

På Internett og mobil hadde Instaspill dermed større bruttoomsetning enn dei andre spela til Norsk Tipping til saman. Totalt bruttoomsetning (satsa beløp) for Instaspill bidreg til den store veksten frå 2013 til 2016. Netto omsetning eller det som blir lagt igjen/tapt etter gevinstutbetaling har ikkje endra seg tilsvarande.

Digitale plattformer – brutto omsetning (mill. kr)	2012	2013	2014	2015	2016	Endring frå 2015	
Norsk Tipping	2 860	3 590	8 672	11 247	13 992	2 746	24 %
Norsk Rikstoto	1 250	1 372	1 446	1 587	1 803	217	14 %
Totalt	4 110	4 961	10 119	12 833	15 796	2 962	23 %

Brutto omsetning – spel på digitale plattformer 2007 – 2016, 15 796 millioner kroner i 2016

Dette var brutto omsetning på dei godkjende norske pengespela. I tillegg har ein god del nordmenn spelt på utanlandske nettspel.

På bakgrunn av spørjeundersøkingar som Sentio Research Norge AS gjennomførte for Lotteritilsynet i 2016⁴⁰ og tal frå den norske marknaden har vi tidlegare presentert anslag for spel på Internett for 2016.

Frå undersøkingane har 17,3 prosent av nordmenn over 18 år brukt Internett til pengespel (både på norske og utanlandske nettstader). I 2016 utgjorde dette 710 000 nordmenn over 18 år. 4,7 % spelte på utanlandske nettstader. Lotteritilsynet reknar ikkje med at spørjeundersøkingane fangar opp alle som spelar, men meir dei som spelar ofte og regelmessig enn dei som spelar sjeldan og sporadisk.

For 2016 anslår Lotteritilsynet at nordmenn etter gevinstutbetaling la igjen mellom 1 500 og 1 800 millionar kroner på utanlandske nettstadar. Merk at dette beløpet er netto omsetning og ikkje kan samanliknast med tala i tabellen over som viser brutto omsetning i den regulerte marknaden.

40 Kvartalsvise målingar gjort i 2016 (totalt 4 000 spurde over 18 år).

6.

Bingo

Bingo deler vi i to typar:

Bingo med entreprenør der entreprenør står for drifta medan lag og foreiningar får overskotet, og *bingo utan entreprenør* der lag og foreiningar sjølve står for drifta.

Bingo med entreprenør

Dette er arrangement der profesjonelle entreprenørar driv bingo i egne lokale, og overfører overskot frå spel til ulike lag og organisasjonar.

Oversikten nedanfor er basert på rapporterte data i Lotteriregisteret med informasjon om 55 bingoentreprenørar som til saman dreiv 226 bingolokale per 31. desember 2016. Talet på entreprenørar er redusert med to og talet på lokale er uendra sidan 2015.

Bingo med entreprenør – nøkkeltal år 2016

Brutto omsetning (sidespel er inkludert)	3 836 mill. kr
Gevinst	3 079 mill. kr
Netto omsetning	757 mill. kr
administrativ kostnad ⁴¹	574 mill. kr
overskot til formåla	183 mill. kr
Formåla sin del av brutto omsetning	5 %
Formåla sin del av netto omsetning	24 %
Gevinstprosent	80 %

Entreprenørbingo omsette for i overkant av 3,8 milliardar kroner i år 2016. Til lag og organisasjonar vart det overført 183 millionar kroner⁴² eller 5 prosent av brutto omsetning. Gevinstdel er 80 prosent og formåla sin del av netto omsetning er 24 prosent.

Samanlikna med 2015 er omsetninga noko redusert. Brutto omsetning i 2015 var 4 078 millionar kroner, og netto omsetning var 868 millionar kroner. Ulike måtar å berekne netto omsetning i 2015 og 2016 gjer at reell reduksjon er mindre enn det som kjem fram her.

Formåla har i 2016 fått noko mindre inntekt frå bingo enn i 2015. Dei fleste formåla hos bingoentreprenørar har i tillegg inntekt frå Belago der inntektene har auka litt. Totalt er formålets inntekter redusert med mellom 10 og 15 millionar.

Norsk Tipping sine Belago-terminaler er utplassert i bingolokale, og formålsinntektene går til same formål som har inntekt frå dei andre spela i bingolokalet. I 2016 fekk formåla 63 millionar kroner frå Belago, ein auke på 4 millionar kroner frå 2015.

⁴¹ 6 millionar kroner er gebyr hos organisasjonane.

⁴² Etter at entreprenørar sine utlegg for organisasjonane sine gebyr er trekte i frå.

Bingo med entreprenør – nøkkeltal år 2016

Tal i millionar kroner	Brutto-omsetn.	Gevinst	Gevinstprosent	Netto-omsetn.	Til formål	% til formål av netto-omsetn.
Hovudspel	1 131	824	73 %	307	50	16 %
Sidespel:						
– databingo	2 704	2 254	83 %	449	133	30 %
– papirsidespel	1,0	0,6	62 %	0,4	0,1	30 %
– sidespel totalt	2 705	2 255	83 %	450	133	30 %
Totalt	3 836	3 079	80 %	757	183	24 %

For hovudspel har netto omsetning hatt ein reduksjon frå 2015 då den var oppgitt til 373 millionar kroner, men reell reduksjon er noko mindre⁴³. Netto omsetning for sidespel er redusert frå 495 millionar i 2015. Totalt sett er omsetninga redusert samanlikna med 2015.

80 prosent av omsetninga i entreprenørbingo gjekk tilbake til spelarar som gevinstar. Høgast gevinstprosent har sidespel med 83 prosent.

Lag og foreiningar fekk totalt 183 millionar kroner i inntekt frå entreprenørbingo utan at Belago er rekna med. 73 prosent av desse inntektene kom frå sidespela, og hovudsakeleg frå databingo (133 millionar kroner).

Bingoentreprenørane har rapportert at dei spelte for 3 248 lag og foreiningar i år 2016. Dette er ein reduksjon på 139 lag samanlikna med 2015 då talet var 3 387 lag.

Mange lag og organisasjonar som har inntekt frå bingo-spel får også inntekt frå Norsk Tippings Belago-terminalar som er utplassert i bingohallar. For 2016 vart det gjennom bingoentreprenørane fordelt 63 millionar kroner.

Ved utgangen av 2016 var det utplassert 1 463 Belago-terminalar i 200 bingohallar. Bingoentreprenørane har rapportert at dei har fordelt inntekt frå Belago til 3 063 lag og foreiningar.

Med unntak av eitt lokale stod det ved utgangen av året databingo-terminalar i alle bingohallane, og det var utplassert i overkant av 6 000 databingo-terminalar. Dette er omtrent uendra frå tidlegare år.

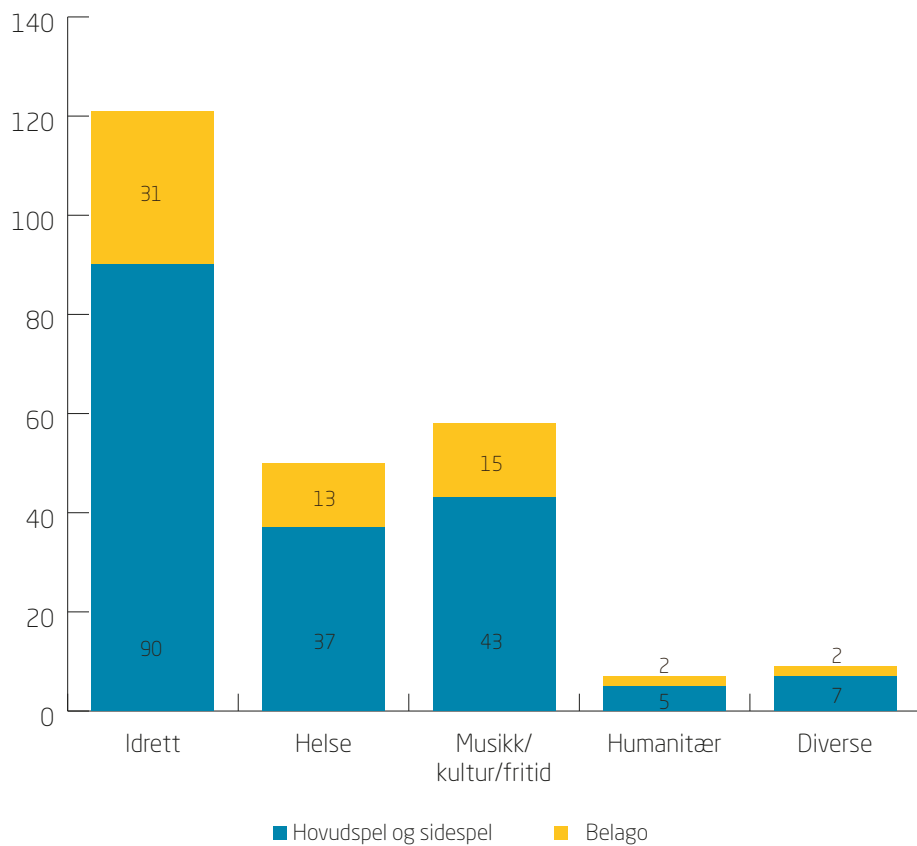
Formål	Bingoinntekter (hovud- og sidespel) ⁴⁴		Belagoinntekter ⁴⁵		Totalt	
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	
Idrett	90	31	31	121	49 %	
Helse	37	13	13	50	20 %	
Musikk/kultur/fritid	43	15	15	58	24 %	
Humanitær	5	2	2	8	3 %	
Diverse	7	2	2	9	4 %	
Totalt	183	63	63	245	100 %	

43 I 2015 vart omsetning vist som bruttoomsetning og rapportert nettoomsetning etter «gevinstfrådrag». I 2016 er nettoomsetning vist som brutto omsetning etter fråtrekk av reell gevinstutbetaling. Gevinstfrådraget er ein berekna gevinstdel som blir trekt frå bruttoomsetning for å berekne formåla si inntekt.

44 495 lag og foreiningar med totalt 26,9 millionar i inntekt frå bingo er ikkje registrert med ICNPO kode eller har kode som omfattar fleire kategoriar, og desse er her fordelt på dei fem kategoriane.

45 Formålsinntekter frå Belago er vist her, men inngår elles i rapporten som formål frå Norsk Tipping sine spel.

Inntekt til formåla i 2016 medrekna Belago, totalt 245 millionar kroner

Idretten fekk ein forholdsvis stor del av overskotet, 121 millionar kroner når Belago blir medrekna. Blant andre kategoriar er det foreningar innan helse samt

musikk, kultur og fritid som hadde størst inntekt med høvesvis 50 og 58 millionar kroner.

Bingo utan entreprenør

Dei fleste bingoane her er omtalt som *foreinings- eller bygdebingoar*. I tillegg inngår bingo gjennom lokalradio og lokalfjernsyn.

Nøkkeltal er henta frå Lotteriregisteret og mottekne bingorekneskap for 2016.

I 2016 vart det gitt 190 løyve til vanleg foreiningsbingo og 64 løyve til radio- /TV-bingo.

Bingo utan entreprenør – nøkkeltal år 2016

	Foreiningsbingo	Radio/TV	Sum
Brutto omsetning	60 mill. kr	56 mill. kr	116 mill. kr
Gevinst	41 mill. kr	28 mill. kr	69 mill. kr
Netto omsetning	19 mill. kr	28 mill. kr	47 mill. kr
administrativ kostnad	8 mill. kr	2 mill. kr	10 mill. kr
overskot til formål	11 mill. kr	26 mill. kr	37 mill. kr
Formåla sin del av netto omsetning	58 %	92 %	79 %
Gevinstprosent	68 %	50 %	59 %

Brutto omsetning for bingo utan entreprenør var på 116 millionar kroner i 2016, fordelt på høvesvis 60 millionar kroner for foreiningsbingo og 56 millionar for radio/TV-bingo. Dette er uendra samanlikna med 2015.

Beløp som er rapportert til formål er for ein del bingo-løyve det same talet som for netto omsetning. Reelt beløp til formålet vil dermed være noko lågare enn det som kjem fram her.

7.

Andre lotteri

I tillegg til bingo har vi for 2016 registrert i underkant av 2 500 ulike lotteri.

Dei fleste lotteria er lokale og små, medan det er landsdekkjande lotteri som har det meste av omsetninga.

Denne delen omfattar for det meste landslotteria, men vi har og gjort eit estimat for dei mindre lokale eller regionale lotteria. I tillegg visast nøkkeltal frå Poker-NM.

Landslotteri inklusive Pantelotteriet

Landslotteri er landsdekkjande. For 2016 har vi fått innrapportert 38 lotteri inklusiv Pantelotteriet. I 2015 var talet 37.

Landslotteri – nøkkeltal år 2016

Loddsal	283 mill. kr
Gevinstkostnad	59 mill. kr
Netto omsetning	225 mill. kr
administrative kostnader	132 mill. kr
overskot til formåla	92 mill. kr
Formåla sin del av brutto omsetning	33 %
Formåla sin del av netto omsetning	41 %
Gevinstkostnad av brutto omsetning	21 %

Total omsetning var 283 millionar kroner.

Samla gevinstkostnad i 2016 var 59 millionar. Dette er kostnader med gevinstane, og treng ikkje vere gevinstane sin verdi for vinnarar. Til dømes er eventuelle rabattar trekte frå. Administrative kostnader utgjorde 132 millionar.

Overskotet til organisasjonane var 92 millionar. Dette utgjorde 33 prosent av brutto – og 41 prosent av netto omsetning.

Samanlikna med 2015 omsetninga i 2016 litt større og overskotet til formåla er auka frå 79 millionar. I 2015 utgjorde loddsalet 269 millionar.

Landslotteri blir selde på ulike måtar, m.a. gjennom abonnement, telemarketing (TM), direkte post (DM) og medlemsal. Eit lotteri kan ha fleire salskanalar. I tillegg inngår pantelotteriet frå Norsk Pantelotteri AS der Røde Kors mottar inntekter.

Fordeling av brutto omsetning og inntekt til formåla

Kategori ⁴⁶	Brutto oms. (mill. kr)	Overskot (mill. kr)	Del av samla brutto oms.	Del av samla overskot	Prosent overskot av brutto oms.
Idrett	20,7	13,7	7 %	15 %	66 %
Helse	94,7	24,5	33 %	27 %	26 %
Musikk, kultur og fritid	5,1	3,9	2 %	4 %	77 %
Humanitær	145,9	43,9	52 %	48 %	30 %
Diverse	16,8	6,1	6 %	7 %	36 %
Totalt	283,2	92,1	100 %	100 %	33 %

Helse- og humanitære organisasjonar har størst omsetning og totalt 85 prosent av heile marknaden.

Fordeling av netto omsetning

Kategori	Netto oms. (mill. kr)	Adm. kostn. (mill. kr)	Overskot (mill. kr)	Adm. kostn. av netto omsetning	Overskot av netto omsetning
Idrett	18,7	5,0	13,7	27 %	73 %
Helse	82,6	58,1	24,5	70 %	30 %
Musikk, kultur og fritid	4,5	0,6	3,9	13 %	87 %
Humanitær	104,5	60,6	43,9	58 %	42 %
Diverse	14,2	8,1	6,1	57 %	43 %
Totalt	224,5	132,4	92,1	59 %	41 %

Administrative kostnader utgjorde 132 millionar kroner. Dette var kostnader knytt til lotteria, enten i eigen organisasjon eller som honorar/provisjon til profesjonelle operatørar. Her inngår difor kostnader m.a. til marknadsføring, telefonsal etc., men ikkje gevinstkostnader.

Før 2016 blei eventuell provisjon til lokale lag av organisasjonen rekna som ein kostnad og ikkje som overskot til formål. Frå 2016 er dette endra slik at desse overføringane blir rekna med som inntekt til formål (overskot). Dermed blir ikkje tabellane over samanliknbar med tidlegare år. I 2016 hadde 20 lotteri slike overføringar som utgjorde 16 millionar kroner.

Organisasjonar med loddsal over 20 millionar kroner i 2016 (2015 i parentes):

- Norges Røde Kors (Pantelotteriet) 100 mill. kr (90 mill. kr)
- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke 52 mill. kr (44 mill. kr)
- Redningsselskapet 22 mill. kr (26 mill. kr)

46 Liste over organisasjonane i vedlegg.

Poker-NM

Norgesmeisterskapen i poker vart for andre gong arrangert i Norge i 2016. Turneringa bestod av fem regionale kvalifiseringsturneringar og eit avsluttande norgesmeisterskap.

Poker-NM nøkkeltal år 2016

Brutto omsetning (deltakaravgift)	18,7 mill. kr
Gevinstkostnad	15,7 mill. kr
Netto omsetning	3,0 mill. kr
administrativ kostnad	1,9 mill. kr
overskot til formål	1,1 mill. kr
Formåla sin del av brutto omsetning	5 %
Formåla sin del av netto omsetning	34 %
Gevinstkostnad av brutto omsetning	85 %

Det er Blodkreftforeningen som mottar formålsandelen frå Poker-NM.

Lokale/regionale lotteri

Til saman vart det arrangert om lag 2 440 lokale og regionale lotteri i 2016. 2 380 var meldingslotteri og i tillegg har 60 lotteri fått løyve⁴⁷.

Viser til vedlegg for berekning av omsetning og estimat for meldingslotteri.

Berekning for lokale/regionale lotteri

Lokale/regionale lotteri – estimerte nøkkeltal år 2016

Estimert brutto omsetning (runda til næraste 10 mill)	150 mill. kr
Gevinstkostnad	40 mill. kr
Netto omsetning	110 mill. kr
administrativ kostnad	10 mill. kr
overskot til formåla	100 mill. kr
Formåla sin del av brutto omsetning	67 %
Formåla sin del av netto omsetning	91 %
Gevinstkostnad av brutto omsetning	27 %

Ikkje alle lotteri har gevinstkostnader, mellom anna fordi gevinstar er gitt som gåver.

⁴⁷ Arrangør av lotteri med omsetning opp til kroner 200 000,- per år treng ikkje løyve, men melder frå til Lotteritilsynet. Lotteri med omsetning over kroner 200 000,- treng løyve frå Lotteritilsynet.

Spel på skip mellom norsk og utanlandsk hamn

8.

Spel på norske skip som går i rute mellom norske og utanlandske hamner er regulert etter forskrift frå 1. januar 2009. Av overskotet (netto omsetning) skal 20 prosent gå til lotteriverdige organisasjonar.

I praksis er det Color Line sine seks skip i rute mellom norsk og utanlandsk hamn som blir regulert etter denne

forskrifta. Om bord på skipa er der to typar spel: Automatar og spelebord. Spelebord er Black Jack og rulett.

Norske og utanlandske passasjerar spelte i 2016 for 395 millionar om bord i desse skipa. Det meste vart spelt på automatar, men 16 prosent vart satsa ved spelebord.

Spel på skip – nøkkeltal 2016

Brutto omsetning ⁴⁸	
Automatar	331 mill. kr
Spelebord	65 mill. kr
Totalt	395 mill. kr
Utbetalt gevinst	
Automatar	273 mill. kr
Spelebord	45 mill. kr
Totalt	318 mill. kr
Total netto omsetning	77 mill. kr
administrativ kostnad	62 mill. kr
overskot til formåla	15 mill. kr
Formåla sin del av brutto omsetning	4 %
Formåla sin del av netto omsetning	20 %
Gevinstkostnad av brutto omsetning	80 %

15 millionar kroner vart fordelt til 54 ulike organisasjonar som etter vår kategorisering av formål fell inn i følgjande kategoriar:

Formål	Mill. kr	Prosent
Idrett	10,8	70 %
Helse	0,1	1 %
Musikk/kultur/fritid	3,2	20 %
Humanitær	0,5	3 %
Diverse	0,9	6 %
Totalt	15,5	100 %

⁴⁸ Brutto omsetning for automatar er beløpet som er lagt på automatar av fysiske pengar og for spelebord er brutto omsetning talet på sjetongar som er kjøpt.

9. English summary

In 2016 the turnover in the Norwegian gaming and lottery market amounted to NOK 40.7 billion. Out of this, the players collected NOK 30.6 billion in prize money.

This left an expenditure of NOK 10.1 billion to be distributed among the market participants, i.e. operators, entrepreneurs, site owners, agents, as well as associations and organisations.

The turnover increased from NOK 38.5 billion in 2015⁴⁹.

Key figures in the gaming market in Norway

Year 2016	Million	
	NOK	EUR ⁵⁰
Gross turnover (total wagered)	40 709	4 382
Prizes	30 566	3 290
Net turnover (expenditure/loss)	10 143	1 092

Year 2016	Amount wagered		Expenditure	
	NOK	EUR	NOK	EUR
Per capita ⁵¹	7 775	837	1 937	209
Per capita, 18 years and older	9 912	1 067	2 470	266
Per household ⁵²	17 026	1 833	4 242	457
Percentage of disposable income ⁵³	2,97 %		0,74 %	

On average, each Norwegian citizen (young or old) wagered NOK 7,775 in 2016.

After deduction of prizes, each Norwegian citizen spent NOK 1,937. This amounts to 0.7 % of the disposable income per household.

49 The exchange rate between EUR/NOK has changed from 8.95 in 2015 to 9.29 in 2016. Please be aware of this if comparing the two years in Euro.

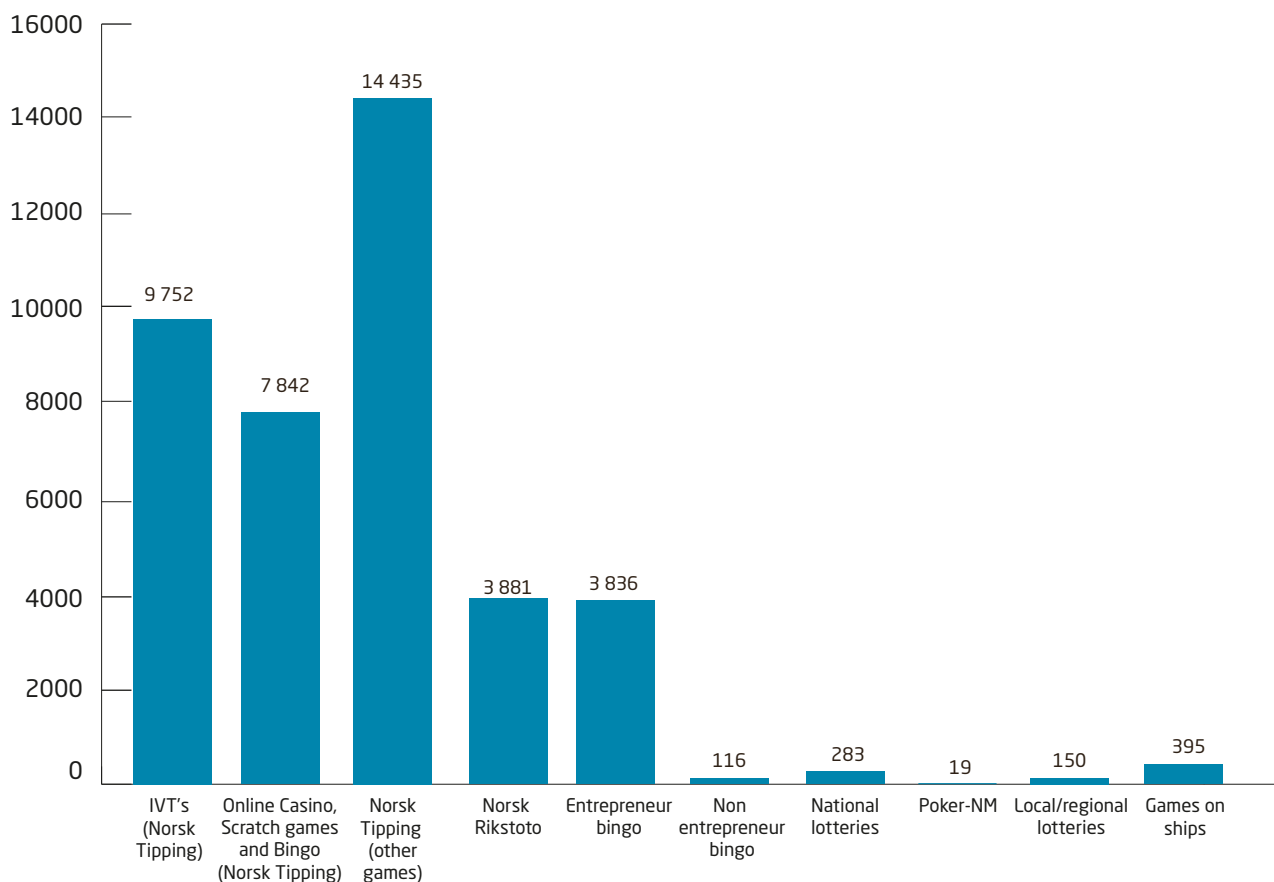
50 Average rate of exchange 2016 as determined by Norges Bank: 9.2899.

51 Average population as determined by Statistics Norway.

52 The average number of persons per household is 2.19. (Figures from Statistics Norway)

53 Statistics Norway, (SSB): Disposable income NOK 1,371,883 million.

The Norwegian gaming market – gross turnover (sales) in 2016, total NOK 40 709 million

The largest amount wagered was on games provided by Norsk Tipping, i.e. approximately NOK 32.0 billion (of this 9.8 billion on IVTs and 7.8 billion on interactive on-line games⁵⁴). Norwegians wagered NOK 3.88 billion on horse racing through Norsk Rikstoto.

Land based bingo and lotteries make up the private sector of the market. Bingo had a turnover close to NOK 4 billion, with entrepreneur bingo accounting for the major portion at NOK 3.8 billion. Also included here are side games (electronic⁵⁵ and paper). Non-entrepreneur bingo is NOK 116 million.

Among the lotteries, the nationals have the highest turnover at NOK 283 million. For the other lotteries, we stipulate a turnover of NOK 150 million.

In 2016 the Norwegian championship in tournament poker (Poker-NM) took place in Norway for the second time. The total fee paid by the participants amounted to NOK 19 million.

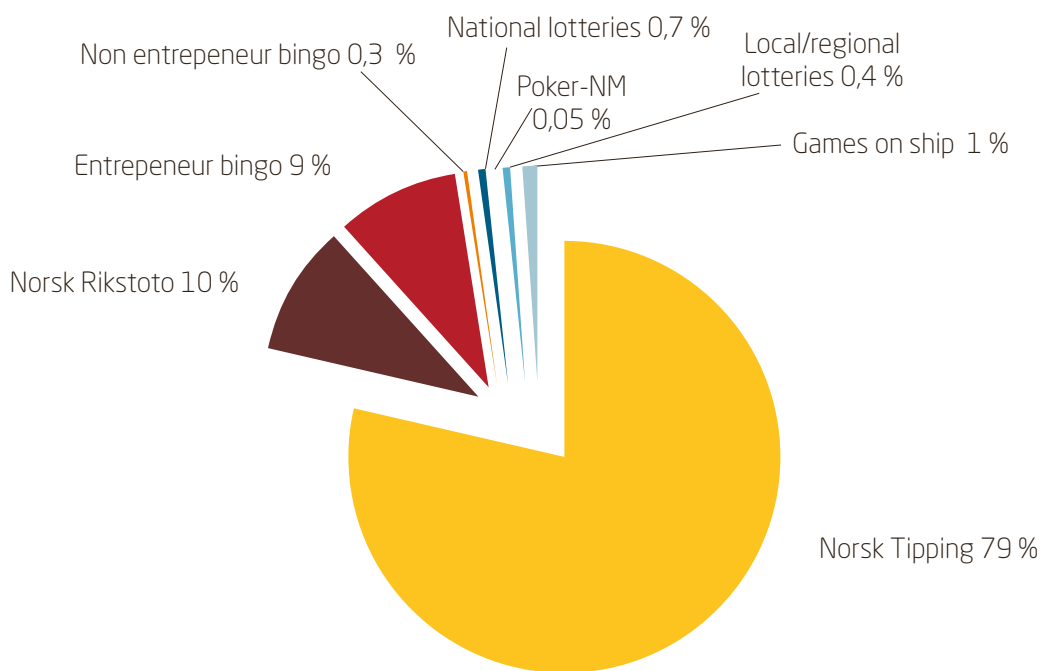
On Norwegian ships, sailing in route traffic to foreign harbours it was wagered NOK 395 million in 2015⁵⁶.

54 Gross gaming revenue (turnover after prizes are paid out) for IVTs is NOK 773 million, and NOK 526 million on online Casino, online Scratch games and online Bingo.

55 Bingo machines

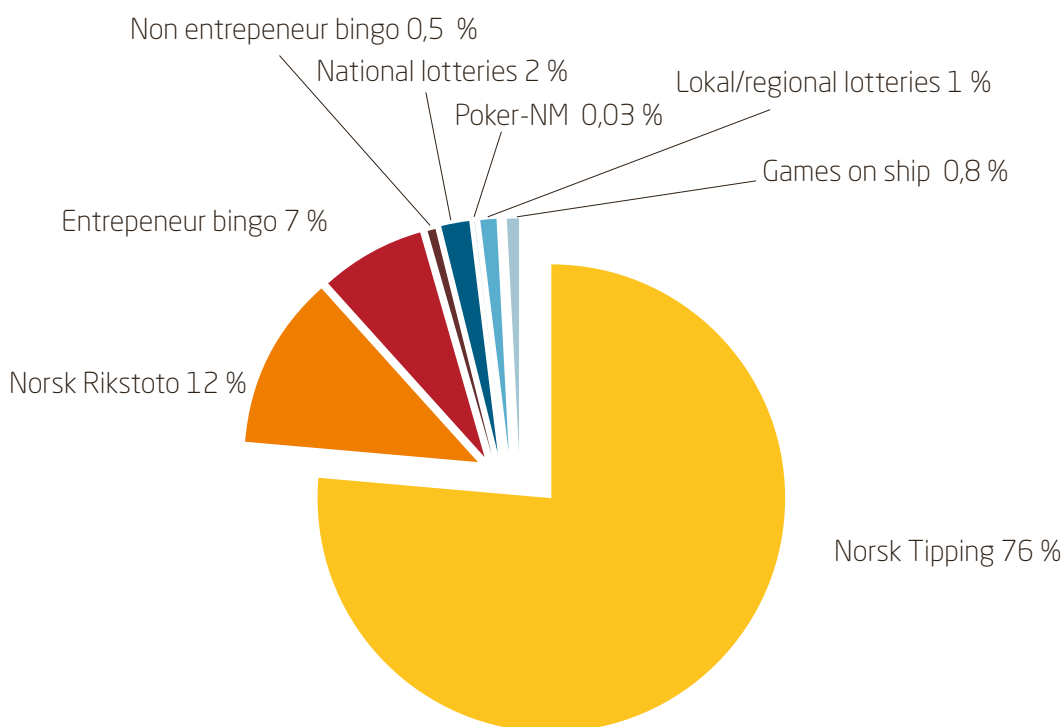
56 On slot machines amount excluding re-investments, i.e. the value of prizes spent on further games rather than being cashed. On table games the value of chips purchased.

The Norwegian gaming market 2016, market share of gross turnover (sales)

Total NOK 40.7 billion

The Norwegian gaming market 2016, market share of gross gaming revenue (GGR)

Total NOK 10.1 billion

Om datainnsamlinga

Datamaterialet i rapporten byggjer hovudsakleg på tal rapportert frå operatørar og entreprenørar i marknaden.

Tal frå Norsk Tipping er for det meste henta inn frå Norsk Tipping, medan fordelinga av idretten og delar av kulturformåla sine tippemidlar kjem frå Kulturdepartementet. Fordelinga av formålsmidlane til Extrastiftelsen er oppgitt av stiftelsen sjølv.

Bingoentreprenørar har rapportert sine tal til Lotteritilsynet og vi har registrert tala i Lotteriregisteret. For landslotteri byggjer talmaterialet på rekneskap frå organisasjonane sjølv.

For mindre lokale og regionale lotteri er omsetningstala vi presenterer estimat som Lotteritilsynet sjølv har gjort. Utgangspunktet er rekneskapsopplysningar for 2016. I tillegg er tidlegare års statistikk nytta som støtte til estimat.

Nedanfor viser vi nærare korleis ulike utrekningar er gjort for dei spel og lotteri der vi ikkje har fullstendig informasjon.

Kategorisering av formål

Idrett/sport

Lokale idrettslag, generelle idrettsorganisasjonar, og meir administrative idrettssamanslutningar, f eks Aksla Idrettslag, Alta Idrettsforening og Sogn og Fjordane Idrettskrins. Særforbund innan idrett, uavhengig av om dei er lokale eller nasjonale, f eks Ankenes Skiklubb og Norges Friidrettsforbund.

Helse

Organisasjonar og foreiningar som naturleg fell inn under denne kategorien, f eks Bergen Døveforening, Den norske kreftforening og Norges Handikapforbund.

Musikk/ kultur/ fritidsorganisasjonar

Alle musikkorps, kor, sogelag, jeger- og fiskeforeiningar, velforeiningar, 4H klubbar, ungdomslag og pensjonistforeiningar m.m..

Humanitær verksemd

Bl.a. Røde kors, Redningssselskapet, Care Norge, Lions, Flyktningerådet, Redd Barna og liknande.

Diverse organisasjonar

«Særorganisasjonar» eller interessesamanslutningar som ikkje naturleg fell inn under gruppene over, som til dømes NAF motorsport, miljøvernorganisasjonar, dyrevern, menneskerettighetsgrupper, politiske parti eller namn/organisasjonar som ikkje let seg klassifisere.

Vi har også brukt ICNPO-kodane til organisasjonane for å grupperne til desse kategoriane.

Organisasjonar med inntekt frå overgangsordning, utbetalt kronebeløp i 2017

ADHD Norge	1 916 462
Autismeforeningen i Norge	1 000 449
Barnekreftforeningen	1 701 650
Brystkreftforeningen	1 145 387
CarciNor	302 540
Cerebral Parese-foreningen	2 218 260
Den Norske Turistforening	13 481 589
Diabetesforbundet	8 250 940
For fangers pårørende (ffp)	882 322
Foreningen for muskelsyke	459 254
Foreningen «Vi som har et barn for lite»	112 310
Framtiden i våre hender	2 974 066
Funksjonshemmedes fellesorganisasjon FFO	3 102 146
Gynkreftforeningen	455 393
Harry Benjamin ressurscenter HBRS	372 284
HLF Hørselshemmedes Landsforbund	10 320 922
Kirkens SOS i Norge	736 303
Landsforeningen for Nyre- pasienter og Transplanterte	444 731
Landsforeningen Uventet Barsedød	1 132 909
Lymfekreftforeningen	372 738
MOMENTUM – Foreningen for arm- og benprotesebrukere	278 303
Munn- og halskreftforeningen	386 704
Myalgisk Encefalopati Nettverket i Norge (MENIN)	112 743
Noregs Mållag	1 373 806
Norges Astma-og Allergiforbund	4 289 007
Norges Jeger og Fiskerforbund	10 576 574
Norges Kvinne- og familieforbund	295 569
Norges Livredningsselskap	1 147 436
Norges Parkinsonforbund	1 620 438
NORILCO – Norsk forening for stomi, reservoar og mage- og tarmkreft	977 135
Norsk cøliakiforening	1 620 005
Norsk Epilepsiforbund	1 234 374
Norsk Lymfødemforening	262 913
Norsk OCD forening, Ananke	164 270
Norske Kvinners Sanitetsforening	7 770 084
Prostatakreftforeningen (PROFO)	839 992
Psoriasis- og eksemforbundet	1 001 672
Ryggmargsbrokk- og Hydrocephalusforeningen	211 805
Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo	43 062 686
Stiftelsen Livsglede for Eldre	1 504 201
Stiftelsen Norsk Luftambulansse	33 644 798
Ung Kreft	473 958
Veteranforbundet SIOPS – Skadde i internasjonale operasjoner	560 993
Voksne med medfødt hjertefeil	138 839
Totalt	164 930 962

Landslotteri 2016 – organisasjonane i dei ulike kategoriene

Idrett

Det frivillige Skyttervesen
Norges Badmintonforbund
Norges Fotballforbund (2 lotteri)
Norges Skøyteforbund
Norges Svømmeforbund (2 lotteri)
Sportslotteriet⁵⁷ (2 lotteri)

Helse

Diabetesforbundet
Foreningen for Muskelsyke
Hørselshemmedes Landsforbund
Landsforeningen for hjerte og lungesyke
Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte
Landsforeningen Uventet Barnedød
MS-forbundet
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Norges Astma- og Allergiforbund
Norges Handikapforbund
Norsk Cøliakiforening
Norsk Revmatikerforbund
Norske Kvinners Sanitetsforening
Organisasjonen Voksne for Barn
Psoriasis- og eksemforbundet
Stoffskifteforbundet

Musikk, kultur og fritid

4H Norge
Norges Musikkorps Forbund

Humanitær

Adopsjonsforum
Norges Livredningsselskap
Norges Røde Kors (pantelotteriet)
Norsk Folkehjelp
Redningsselskapet
Stiftelsen Flyktninghjelpen

Diverse

Den indre sjømannsmisjon
IOGT i Norge og junior- og barneorganisasjonen JUBA
MA – rusfri trafikk og livsstil
Noregs Mållag
Sjømannskirken / Norsk kirke i utlandet

57 Sportslotteriet omfattar lotteriløype for Norges Bandyforbund, Norges Basketballforbund, Norges Bokseforbund, Norges Bordtennisforbund, Norges Bowlingforbund, Norges Danseforbund, og Norges Gymnastikk- og Turnforbund.

Berekning for lokale/regionale lotteri

For 2016 reknar vi med følgjande nøkkeltal:

	Meldingslotteri ⁵⁸	Lotteri med løyve ⁵⁹		
Brutto omsetning i snitt	49 000	475 000		
Samla gevinstprosent (kostnad)	20 %	40 %		
Overskot av brutto omsetning	75 %	55 %		
Tal meldingar/ løyve	2 380 ⁶⁰	60		
			Totalt	Avrunda
Estimert brutto omsetning	117 mill. kr	28 mill. kr	145 mill. kr	150 mill. kr
Estimert gevinst	24 mill. kr	11 mill. kr	35 mill. kr	40 mill. kr
Estimert netto omsetning	93 mill. kr	17 mill. kr	110 mill. kr	110 mill. kr
Estimert overskot til formåla	87 mill. kr	16 mill. kr	103 mill. kr	100 mill. kr

Estimert brutto omsetning år 2016 * 150 mill. kr

-      Gevinst * 40 mill. kr

=   Netto omsetning 110 mill. kr

administrativ kostnad 10 mill. kr

= overskot * 100 mill. kr

Formåla sin del av brutto omsetning 67 %

Formåla sin del av netto omsetning 91 %

Gevinstkostnad av brutto omsetning 27 %

*) runda til næraste 10 mill.

58 Gjennomsnittleg loddosal frå 165 rekneskap registrert av Lotteritilsynet var for 2016, kr 49 013,-.

Gevinstprosent og prosent til formål er berekna på grunnlag av rapporterte tal i 2016 og tidlegare år.

59 Gjennomsnittlege tal frå rekneskap for 59 lotteri med løyve for 2016, kr 474 861,-.

60 I data for meldingslotteri har organisasjonar totalt meldt inn 2 416 lotteri. Vi har funne ein del dubletter blant desse som vi har korrigert for, og har runda talet meldingslotteri til 2 380.

Lotteri- og
stiftelsestilsynet

Storehagen 1B - Postboks 800, 6805 Førde

Tlf.: 57 82 80 00

postmottak@lottstift.no

lottstift.no

